

فقط از یک جهت معمولی است:

قیمت!

DAEWOO
553

صوتی، تصویری، خانگی

جامعه

روزنامه

ملی کارت

پانزدهمین جشن ملی ایران

جایگزینی مطمئن برای پول نقد

No.8 • Vol.1 • Feb , 16, 1998

Jameah(Society) Iranian Independent Daily

دوشنبه ۲۷ بهمن ۱۳۷۶ • ۱۹ شوال ۱۴۱۸ • سال اول • شماره هشتم • ۴۰ تومان • ۱۶ صفحه

عکس از: سبیاپرس

وزش بادها - رسانه‌های آمریکایی همه تلاش خود را به کار بسته‌اند تا به افکار عمومی آمریکا القا کنند، در حمله به عراق خطری جان نظامیان آمریکایی را تهدید نمی‌کند. آیا کسی باور خواهد کرد؟

بادهای خلیج فارس حرکت نظامی آمریکا را متوقف کرد

○ نظامیان آمریکایی در پیام به پنتاگون: تا مساعد شدن وضع جوی از هرگونه جابجایی نظامی خودداری خواهند شد

○ طارق عزیز: مسأله عراق بسیار ویژه و منحصر بفرد است، هر اشتباهی می‌تواند به جنگی فراگیر بینجامد

گروه سیاسی - بین‌الملل - به گفته کارشناسان منطقه اوضاع جوی و تغییر آب و هوای منطقه احتمالاً برنامه‌های پیش‌بینی شده نظامیان آمریکایی را برای حمله به عراق با تاخیر مواجه می‌کند. براساس گزارشهایی که از ماهواره‌های هواشناسی بدست آمده است وزش باد شدید در منطقه خلیج فارس و مناطق شرقی و شمالی عراق که از دیروز آغاز شد تا ظهر امروز ادامه می‌یابد. نظامیان آمریکا در پی تغییر شرایط جوی در منطقه به پنتاگون

اطلاع دادند که تا مساعد شدن وضع جوی از هرگونه فعل و انفعال و جابجایی نظامی خودداری خواهند کرد.

به گزارش خبرگزاریهای بیطرف، رسانه‌های خبری آمریکا تلاش می‌کنند تا افکار عمومی مردم آمریکا را از خطری که جان سربازان آمریکایی را در حمله احتمالی به عراق به خطر خواهند انداخت دور نگه‌دارند.

رسانه‌های آمریکایی طی دوهفته اخیر مرتب از بی‌خطر بودن این حمله برای نیروهای آمریکایی خبر می‌دهند، با این حال توقف فعل و انفعالات با وقوع وزش باد و توفان در خلیج فارس نگرانی

<p>اندیشه</p>	<p>فرهنگی</p> <p>وقتی قول می‌دهیم عمل کنیم شاید فردا</p>	<p>بین‌الملل</p>	<p>اقتصادی</p> <p>نباید گرسنگان آزاد بمانند درباره زیربنا و روبنای اجتماعی</p>	<p>سیاسی</p>	<p>بین‌الملل</p> <p>بحران عراق مقاله همزمان</p>	<p>گفتگو</p>	<p>هنری</p>
---------------	--	------------------	--	--------------	---	--------------	-------------

نامه به یک دوست کاندیدا!

دوست عزیز و گرامی جناب آقای (...)

از من خواستی تا برای فعالیتهای انتخاباتی ات مایه بگذارم و گفתי که می خواهی از «اندیشه» (!) و ذوق من استفاده کنی. و باز گفתי که دوستان انتظار دارند تا از تجربیات (!) من درباره کارهای تبلیغاتی بهره مند شوند! علامتهای تعجبی که در دو خط بالا گذاشته ام کنایه به لطفهای تو نیست. کنایه به صفتهایی است که به من داده ای. کنایه به خود من است. چرا؟ می گویم.

فصل انتخابات که می شود، اوضاع یک جورهایی دیدنی می شود. معمولاً در این فصل، «بزرگان» از طریق «واسطه ها» ی سیاسی و فرهنگی، شماره تلفن و آدرس آدمهایی مثل من و ... را پیدا می کنند و همین تعارفاتی را که پشتش علامت تعجب گذاشتم، نصیبمان می کنند و بعد هم در یک رودریاستی سیاسی، ملی، مذهبی، یقه ما را می گیرند و یک جوری در برنامه های انتخاباتی خود از «وجود» ما بهره می برند! راضی شدن ما هم که معمولاً نیاستی زیاد کاری داشته باشد. اگر با «جمهوریت» راضی نشدیم، با «اسلامیت» و اگر با هیچکدام، با «انسانیت» و معرفت و این جور چیزها.

اینها را که می گویم، ثمره تجربیات چند دوره انتخابات است. شاید به جرأت بتوانم ادعا کنم که چندین نماینده مجلس (در حد یک فراکسیون قابل توجه) از جمله کسانی اند که خود من شخصاً برای رأی آنها کار کرده ام. فلانی طرح پوستر کشیده و فلانی ها مصاحبه کرده اند و مطلب نوشته اند. آخرین تجربه بزرگ امثال من همین انتخابات ریاست جمهوری بود که حماسه دوم خرداد نام گرفت.

برادرم!

باور کن من در طول حدود ۴ ماه فعالیت در ستاد انتخاباتی جناب آقای خاتمی، شبها فقط ۴ ساعت می خوابیدم و روزها آچارفرانسه بخش رسانه های ستاد بودم. آن وقتها مشکل گشای (!) سیاستمداران عجول و عصبی و کم حوصله ای بودم که برای نوشتن یک جوابیه به روزنامه یا تکذیب و تأیید یک خبر درمانده بودند. انگاری کلید هر قفل بسته ای، بودیم. و من - که سخت دوستدار دوستی ام - خرسند از اینکه پانصد و پنجاه و پنج دوست بزرگ یافته ام که می توانم به دوستی شان بیالم! یک وقت فکر نکنی انگیزه کار من در آن ستاد، تلاش برای رزرو کردن پستی و مقامی در آینده بوده است. اما از روز سوم خرداد بود که فهمیدم باز هم از سوی قاطبه سیاستمداران رودست خورده ام. آنها و شیرینی حماسه دوم خرداد و پیامهای کشف نشده اش رفتند. شماره موبایل و تلفنهایشان قطع شد و ما - عده ای عامل فرهنگی - ماندیم و یک شگفتی بزرگ. (که حقمان بود!)

جایی، رئیس جمهور محبوب گفتند: «متفکران باید ابتکار عمل را از سیاستمداران بگیرند». البته ما که متفکر نبودیم، اما گمان نمی کنم با این اوضاع هیچوقت بشود ابتکار عمل را از کسانی که ما را رها کردند و رفتند، گرفت. منظورم سیاستمداران است. یا سیاست بازان!

بقیه در صفحه ۲

جلسه بازجویی و تحقیق

از شهردار تهران

تشکیل شد

گروه سیاسی - نخستین جلسه بازجویی و تحقیقات از غلامحسین کرباسچی شهردار تهران دیروز در مجتمع قضایی ویژه تشکیل شد.

به گزارش خبرنگار ما، نخستین جلسه تحقیقات از غلامحسین کرباسچی در ارتباط با اتهامهای قبه معاون اداری و مالی شهردار، بعد از ظهر دیروز در محل شعبه ۲۶ دادگاه عمومی تهران تشکیل شد.

«نومیری» رئیس دادگاه پس از پایان جلسه به خبرنگار ما گفت که جلسات بعدی تحقیقات از شهردار تهران در آینده تشکیل می شود ولی از زمان جلسه بعدی خبر نداد.

رئیس شعبه ۲۶ دادگاه عمومی تهران در پاسخ به پرسش خبرنگار ما در زمینه مسائل مطرح شده در جلسه دیروز گفت که به دلیل منع قانونی و سزای بودن تحقیقات در مرحله رسیدگی مقدماتی مجاز به افشای این مسائل نیست.

همچنین نومیری در مورد زمان

جناب آقای

مهندس سید محمد بهشتی

رئیس محترم سازمان میراث فرهنگی کشور

مصیبت در گذشت پدر گرامی تان را به جنابعالی تسلیت گفته و از خداوند متعال برای آن مرحوم رحمت الهی و برای بازماندگان بویژه مادر گرامی و خانواده محترم صبر و شکیبایی خواستاریم.

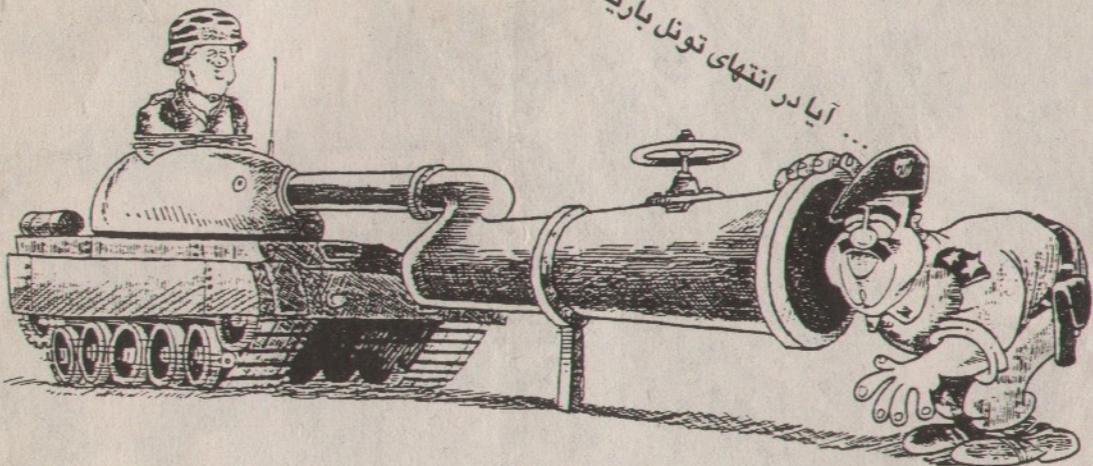
حمید رضا جلیلی پور - محمد رضا سازگار

ماشاله شمس الواعظین

عبدالرحیم کرکه آبادی - باقر ولی بیگ

آیا در انتهای تونل باریک امید به روشنایی هست؟! ...

محمود کحیل

تحركات نظامی بغداد در شمال

دکتر محمدحسین تقوی

علت سردردها

بعضی وقتها دچار سردرد شدید می شوم که البته خودبه خود و نیز برطرف می شود، اما گاهی فکر می کنم شاید این سردردها نشانه ای از یک بیماری خطرناک مانند سرطان باشد. لطفاً مرا راهنمایی کنید؟

پاسخ: دوست عزیز اکثر سردردها معمولاً ناشی از مشکلات جدی نبوده و به دنبال خستگی ناشی از کار و تلاش و فشار عصبی روزمره ایجاد می شود. این سردردها معمولاً عصرها اتفاق می افتد و همانطور که گفتید خودبه خود و با استراحت برطرف می شوند، در حالیکه سردردهای ناشی از سرطان مغز اکثراً صبحگاهی است و حتی فرد را از خواب بیدار می کند و اغلب با استفراغ همراه هستند. این سردردها با خم شدن و سرفه تشدید می شود و به تدریج اختلالات خلق و خو نیز بروز می کند. بنابراین اگر شکل سردردهای شما تغییر نکرده و یا با علائم فوق همراه نیستند نگرانی شما بی مورد است.

عراق با اعزام چند تیپ پیاده و زرهی، نیروهای خود را در استان موصل تقویت کرد.

قریب ۱۰ هزار تن از کماندوهای ارتش ترکیه اوایل هفته گذشته به این کشور وارد و در اطراف زاخو مستقر شدند. به نظر می رسد رئیس جمهور عراق همزمان با افزایش احتمال حمله نظامی آمریکا و با هدف جلوگیری از تعرض گروههای کرد به مناطق تحت کنترل دولت مرکزی، اقدام به تحکیم مواضع و تقویت نیروهای خود در این مناطق کرده است.

یک منبع نزدیک به کردهای

شمال عراق گفت، بغداد همزمان با آغاز مذاکرات صلح اتحادیه میهنی و حزب دموکرات، نیروهای ارتش را در مناطق تحت کنترل کردها تقویت کرد.

این منبع افزود، در روزهای اخیر ۲ تیپ پیاده و یک تیپ زرهی گارد ریاست جمهوری عراق در خطوط حایل با کردهای این کشور به مناطق چمچمال و اربیل منتقل شده است. بغداد همزمان با لشگرکشی اخیر ترکیه به شمال

حقوق مستمری بگیران

بین ۳۵ تا ۱۵۰ هزار ریال

ترمیم می شود

گروه سیاسی - مستمری کلیه مستمری بگیران سازمان تأمین اجتماعی در سال آینده بین ۲۵ هزار ریال تا ۱۵۰ هزار ریال افزایش می یابد.

محمد ستاری فر مدیرعامل سازمان تأمین اجتماعی در گفتگو با خبرنگاران ضمن اعلام این مطلب افزود: سازمان تأمین اجتماعی سعی دارد مابه التفاوت مستمری سالهای ۵۹ تا ۷۶ را نیز تا پایان سال جاری پرداخت کند.

حقوق عائله مندی مستمری بگیران بالای ۶۰ سال سن نیز در سال آینده از ۴۸ هزار و ۸۰ ریال به ۸۰ هزار ریال افزایش خواهد یافت.

مدیرعامل سازمان تأمین اجتماعی میزان عیدی سال ۷۷ مستمری بگیران را ۳۰۰ هزار ریال ذکر کرد و گفت: طبق قانون، بن کارگری بخشی از حقوق و دستمزد کارگران است که از ۱۶ قطعه بن، اجناس ۱۴ قلم آن تحویل داده شده است و کالای بنهای معوقه در سه ماهه اسفند امسال و فروردین و اردیبهشت سال آینده پرداخت می شود.

وی با اشاره به بازگشت تشکیلاتی و مدیریتی بانک رفاه کارگران به سازمان تأمین اجتماعی گفت: میزان تسهیلات بانکی امسال بانک رفاه کارگران برای پرداخت وام مسکن ۸۰ میلیارد ریال، وام ازدواج ۳۰ میلیارد ریال، وام ضروری ۳۰ میلیارد ریال است.

خالقی نماینده اصفهان:

گروههای فشار اجازه نخواهند یافت به حریم قانون و مردم تعرض کنند

گروه سیاسی - نماینده مردم اصفهان خواستار برخورد شدید با عناصر قانون شکن در این شهر شد. به گزارش خبرنگار ما،

«علیرضا خالقی» نماینده مردم اصفهان با انتقاد شدید از افرادی که از آنها به عنوان اخلاقلگر، قانون شکن و غوغا آفرین در شهر اصفهان یاد کرد، خواستار برخورد جدی دستگاههای قضایی با این افراد شد.

وی افزود: در ماههای اخیر عدهای با تعرض به حوزه علمیه صدر و مزاحمت برای طلاب، بی حرمتی به حریم مقدس نماز جمعه، حمله به

گروه سیاسی - جمعی از نانوایان شهر تهران ظهر دیروز با تجمع در محل اتحادیه نانوایان تهران ضمن اعتراض به سیاستهای شورای آرد و نان و همچنین بیان مشکلات صنفی خود از وزارت بازرگانی خواستند نسبت به حل مسائل این صنف هرچه سریعتر اقدام کند.

به گزارش خبرنگار ما در این اجتماع که بیش از ۴۰ تن از نانوایان تهرانی حضور داشتند، «اسدی» یکی از نانوایان، به نمایندگی از طرف اجتماع کنندگان در سخنانی گفت: «کاهش قیمت خرید گونیهای خالی آرد از سوی شورای آرد و نان، نبود سیاست اصولی برای استفاده مناسب از یارانه (سوسید) اختصاص یافته دولت برای نان، نامرغوب بودن آرد و تعیین مالیات سنگین برای فعالان این صنف در سالهای گذشته از جمله عمده مشکلات نانوایان شهر تهران است».

وی افزود: «کامیونهای ویژه حمل آرد به علت خطای وزن گیری در هنگام بارگیری آرد، همواره مقدار بیشتری آرد تحویل می گیرند، اما این مقدار هیچگاه میان نانوایان

گروه سیاسی - سیدمحمد خاتمی رئیس جمهور گفت: مسئولان باید همانند بزرگان دین، زندگی خود را به دور از تشریفات با زندگی مردم تطبیق دهند و به نیازهای جوانان در جامعه توجه و رسیدگی کنند. باید با جوانان به تفاهم رسید.

به گزارش ایرنا، رئیس جمهور در مراسم افتتاح همایش دانش آموزی طرح «بنمار» خطاب به جوانان گفت: «ما باید با استفاده از پیشرفتهای و دستاوردهای شگفت انگیز فنی و علمی غرب و تجربه های گرانسنگ گذشته خود تمدن ساز شویم نه آنکه از ظواهری که نشاندهنده نقاط ضعف

خاتمی: باید با جوانان به تفاهم رسید

تمدن غربی است تقلید کنیم». وی افزود: «باید اجازه دهیم جوانان ما هر سؤالی در مورد دین، قانون، سیاست و فرهنگ در ذهن دارند بپرسند زیرا اگر سؤالا را در درون خود ببلعند تنش اجتماعی و انحراف به وجود می آید».

رئیس جمهور ادامه داد: «باید با فراهم کردن زمینه حضور جوانان در صحنه های مختلف جامعه از اینکه آنها با تیپ و ظاهری خاص در جامعه ظاهر شوند جلوگیری کنیم. در اسلام انسانی که «دنیا مراد» و بنده دنیا باشد بد است نه انسانی که دنیا را می خواهد».

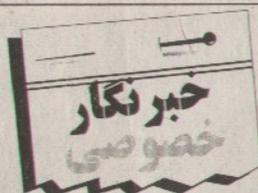
وی با یادآوری حضور رئیس جمهور ادامه داد: «باید با فراهم کردن زمینه حضور جوانان در صحنه های مختلف جامعه از اینکه آنها با تیپ و ظاهری خاص در جامعه ظاهر شوند جلوگیری کنیم. در اسلام انسانی که «دنیا مراد» و بنده دنیا باشد بد است نه انسانی که دنیا را می خواهد».

وی با یادآوری حضور رئیس جمهور ادامه داد: «باید با فراهم کردن زمینه حضور جوانان در صحنه های مختلف جامعه از اینکه آنها با تیپ و ظاهری خاص در جامعه ظاهر شوند جلوگیری کنیم. در اسلام انسانی که «دنیا مراد» و بنده دنیا باشد بد است نه انسانی که دنیا را می خواهد».

وی در مورد صدور مجوز به تولیدکنندگان نان انبوه گفت: «این تصمیم توسط دولت و مجلس اتخاذ شده است و ما نمی توانیم با آن مخالفت کنیم ضمن آنکه اولویت احداث این نوع نانوایی ها به نانوایان سنتی پز داده شده است و سنتی پزها می توانند تقاضای خود را به شورای آرد و نان دریافت زمین و وام رایبه دهند».

رئیس اتحادیه نانوایان تهران در خصوص تعیین نرخ جدید عرضه نان در سال آینده گفت: «با توجه به افزایش عمومی نرخ کالاها و خدمات در فروردین ماه هر سال، نرخ جدید نان برای سال آینده در اردیبهشت ماه سال ۷۷ و پس از مشخص شدن میزان افزایش قیمتها تعیین خواهد شد تا این نرخ برای نانوایان عادلانه باشد».

رئیس اتحادیه نانوایان تهران در خصوص تعیین نرخ جدید عرضه نان در سال آینده گفت: «با توجه به افزایش عمومی نرخ کالاها و خدمات در فروردین ماه هر سال، نرخ جدید نان برای سال آینده در اردیبهشت ماه سال ۷۷ و پس از مشخص شدن میزان افزایش قیمتها تعیین خواهد شد تا این نرخ برای نانوایان عادلانه باشد».

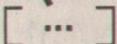

● اکبر گنجی، نویسنده و مدیر مسئول هفته نامه «راه نو»، طی نامه ای که از زندان اوین برای دادسرای انتظامی قضات ارسال کرده است، ضمن دفاع از خویش، اتهام وارده را کاملاً بی اساس دانسته و با استناد به تبصره ماده ۱۳۰ قانون نسبت به عدم تناسب قرار تأمین با اتهام خود اعتراض و شکایت کرده است. وی رونوشت نامه را برای رئیس جمهور، رئیس قوه قضائیه و کمیسیون حقوق بشر اسلامی فرستاده است.

● سرلشگر رحیم صفوی فرمانده سپاه پاسداران انقلاب اسلامی در پایان مراسم سالگرد شهادت سردار محسن صفوی در گلستان شهدای اصفهان در پاسخ به درخواست گروه انصار ولایت اصفهان (کاوه) مبتنی بر گرفتن مجوزی برای تأیید اعمال این گروه، ضمن غیرقانونی دانستن رفتارهای گروه یاد شده گفته است: «مسئولان نظام با حرکات این گروه مخالف و شخص بنده نیز مخالف این حرکات هستم».

● گفته می شود حجت الاسلام سیدابوالفضل موسویان، سردبیر «نامه مفید» نشریه دانشگاه مفید قم دو ماه پیش در دادگاه ویژه روحانیت بدون حضور هیأت منصفه به جرم تفتین علما و نشر و اشاعه اکاذیب به یک سال زندان محکوم شد.

با مسئولیت سردبیر

بقیه از صفحه اول دوست عزیز!

ما چه نویسنده باشیم، یا طراح یا فیلمساز یا روزنامه نگار، یا شاعر یا سخنور، یا نقاش و یا... در موسم انتخابات دو دسته می شویم و هر دو دسته مقهور سیاستمداران زبردستیم. و هر دو دسته، در شگفتی پس از پیروزی یا شکست، مات و مبهوت می مانیم تا آخر.

دسته اول امثال ماهستند که تلاش می کنیم و حرفهای سیاستمداران را برای مردم دلنشین می کنیم و بعد از انتخابات فراموش می شویم. دسته دوم امثال کسانی هستند که فحشنامه می نویسند و ناخودآگاه چهره سیاستمداران حامی خود را با حرفهای زشتی که می زنند، نزد مردم خراب و ملوکوت می کنند... و بعد از انتخابات فراموش می شوند.

می گویند دسته دوم پول هم می گیرند. اما خدا گواه است که دسته اول حداقل خسراالدنیا هستند. یعنی در طول تلاشهای انتخاباتی، از جان و جیب خود مایه می گذارند و بعد از انتخابات، همه فراموشی است. حالا با همه احترامی که برای جناب آقای خاتمی عزیز قائلیم، می خواهم بگویم که اگر ایشان و آقای مهاجرانی به ما نیاز ندارند، ما حتماً در دوره های بعدی به آنها رأی خواهیم داد. اما دوست گرامیم، بگذار به تو پاسخ منفی بدهیم. بگذار چند صباحی از احساس حماقتی که بعد از حماسه دوم خرداد تمام وجود را گرفته است، حظ ببریم. بگذار با تنهایی خودم به زودبآوری سیاستمداران بیندیشم و اگر فرصتی شد به حماقت عده ای عامل فرهنگی، هنری، چه دسته اولی، چه دسته دومی بیندیشم.

روزنامه جامع

تیراژ: ۱۰۰۰۰

صاحب امتیاز و مدیر مسئول:
حمیدرضا جلاتی پور

سر دبیر:
ماشالله شمس الواعظین

مدیر تحریریه:
حسین قندی
معاون سردبیر:
مسعود شهامی پور

مدیر هنری:
احمدرضا دالوند

گروه سیاسی
دبیر گروه: علیرضا رجایی
معاون گروه: رسول اصغری
خبرنگاران: سها روحانی،
پایک کلیایگانی
مرجان شهریاری
کوروش رحیم خانی
رامین رادینا

گروه بین الملل
مشاور گروه: علیرضا فرمند
مسئول گروه: صدیقه روستایی
خبرنگاران و مترجمان: محمد
ملک‌چاه، لیلا نصیریها
گروه اقتصادی
دبیر گروه: محمدرضا قدیمی
معاون گروه: محمدرضا صدق
چنان صفت
همکار: کمال اطهاری

گروه اندیشه
دبیر گروه: سیدمرتضی مردیها
همکاران: سیدمسعود رضوی،
عبدالرحیم مرودشتی

گروه ادب و هنر
دبیر گروه: لیلی فرهادپور
همکاران: اسدالله امرایی،
سیدعلیرضا میرعلینقی، رحمت
امینی، حسن صلحجو
خبرنگاران: علیرضا محمودی،
سیدمحمدحسین میرطباطبایی،
زهرا حاج محمدی، معصومه اکبری

گروه فرهنگی - اجتماعی
دبیر گروه: مهران بهروزفغانی
معاون گروه: اتوسا راوش
خبرنگاران: معصومه شهریاری،

«نون و گلدون» در آغاز فصل سرد

عکس: جمشید بایرامی

عنوان می‌کنند که «نون و گلدون» در این سینماها نمی‌فروشد.

نمایش «نون و گلدون» در سینما عصر جدید بیش از سایر سینماهای تهران با استقبال روبه‌رو شده است. همچنین در سالن (۳) این سینما فیلم «گبه» دیگر ساخته مخملباف نمایش داده می‌شود. «نون و گلدون» پس از گذشت سه سال از زمان ساخت با درجه «ب» مجوز اکران گرفته است.

فیلمهای اکران دوم و «ج» به نمایش درمی‌آید. از سوی دیگر اغلب سینماهای نمایش‌دهنده فیلم سینمایی هستند که برای نمایش چنینی فیلمی مناسب نیست.

برخی مسئولان سینماهای نمایش‌دهنده فیلم «نون و گلدون» از نمایش این فیلم بسیار خرسندند در حالیکه مسئولان برخی از سینماها که در نقاط مرکزی شهر قرار دارند

گروه ادب و هنر - نمایش فیلم «نون و گلدون» آخرین ساخته «محسن مخملباف» با اکران در ۱۰ سینمای تهران با استقبال عمومی روبه‌رو شد.

ابوالفضل کشائی از مسئولان پخش فیلم «نون و گلدون» در گفتگو با جامعه گفت: «فیلم در فصل بدی اکران شده است. چراکه بعد از جشنواره بیشتر

تولیزیونی در هند در سال ۲۰۰۵ به «دورداران»، تولیزیون دولتی هند و دیگر کانالهای تولیزیونی داخلی این کشور می‌رسد. براساس این مطالعه، پنجاه درصد درآمد پیش‌بینی شده از راه پخش آگهی‌های تجاری بدست خواهد آمد. پخش برنامه‌های تولیزیونی به زبانهای محلی شمال و غرب هند نیز می‌تواند در آینده به افزایش درآمد بازار تولیزیون در هند کمک کند.

نشان می‌کند که اگرچه هند در حال حاضر با مالکیت خارجیان در بخش تولیزیون مخالفت می‌کند، اما در آینده این بخش از آزادی بیشتری برخوردار خواهد شد. ورود فرهنگ خارجی، به‌کارگیری زبان انگلیسی، افزایش درآمد و مصرف مردم و افزایش میزان نفوذ تولیزیونهای خارجی در این کشور، اساس این پیش‌بینی در هند است. این مطالعه می‌افزاید: ۹۰ درصد درآمد شبکه‌های

گروه ادب و هنر - درآمد شبکه‌های تولیزیونی هند تا سال ۲۰۰۵ به ۳/۷ میلیارد دلار می‌رسد. براساس یک مطالعه بین‌المللی، درآمد شبکه‌های تولیزیونی در هند که در سال ۱۹۹۵ تنها ۳۷۱ میلیون دلار بود، تا سال ۲۰۰۵ میلادی سالانه ۳/۷ میلیارد دلار افزایش خواهد یافت. مؤسسه «سالمون اسمیت بارنی» با انجام این مطالعه خاطر

اسکار الف تایی

گروه ادب و هنر - انتشارات «بارنز و نوبل»، هم‌زمان با اعلام اسامی نامزدهای بخش‌های مختلف اسکار سینمایی امسال،

کاملی است از تمامی فیلمها، بازیگران، کارگردانان، طراحان صحنه، آهنگسازان و هنرمندانی که در طول تاریخ هفتادساله اسکار

نماز و نیایش» در کادر

بایان جشنواره تئاتر

گروه ادب و هنر - شانزدهمین جشنواره سراسری تئاتر فجر امروز طی مراسمی با حضور وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی و سایر معرّفی برگزار شد. جشنواره تئاتر فجر در مراسم پایانی این جشنواره، نفرت برگزیده بخشهای مختلف شامل بهترین بازیگر مرد، بهترین بازیگر زن، بهترین نمایشنامه‌نویسی، بهترین طراحی صحنه، بهترین کارگردانی و بهترین موسیقی در بخش مسابقه شانزدهمین جشنواره سراسری تئاتر فجر معرفی می‌شوند. همچنین برگزیدگان چهارمین جشنواره تئاتر خیابانی در قسمت‌های «موسیقی نمایش»، «متن نمایش»، «بهترین بازیگر مردوزن»، «بهترین کارگردانی و جذابیت‌های اجرایی معرفی و از آنها تقدیر می‌شود.

گروه ادب و هنر - جشنواره سراسری نماز و نیایش به روایت به گزارش روابط عمومی انجمن سینمای جوانان ایران بیش از ۵۰۰ اثر فیلم و عکس از عکاسان و فیلمسازان ۳۴ شهرستان کشور تهران، مشهد، اراک، آباء، نهاوند، اصفهان، رشت، بروجرد، یاسوج، اهواز، خرم‌آباد، قم، سنندج، ملایر، تالش، تویسرکان، آبادان، همدان، کرج، تاکستان، ایلام، یزد، سبزوار، کاشان، نهاوند، شیراز، شهریار، یاسوج، نجف‌آباد، شهرکرد، گناباد، قزوین، آران و بیدگل، لار و فلاورجان به دبیرخانه جشنواره ارسال شده است و هیأت انتخاب آثار از میان ۱۱۲ فیلم ۸ و ۱۶ م.م و ۳۵۰ قطعه عکس به ترتیب ۲۶ فیلم و ۵۶ قطعه عکس را برای بخش مسابقه انتخاب کردند.

این جشنواره از تاریخ ۲۸ تا ۳۰ بهمن در اراک برگزار خواهد شد.

پرواز خاموش» بر فراز آبادان

عکس: هاشم عطار

گروه ادب و هنر - فیلمبرداری «پرواز خاموش» در خوزستان ادامه دارد. با اتمام نیمی از مراحل فیلمبرداری «پرواز خاموش» آخرین ساخته حسن برزیده در دزفول، گروه سازنده فیلم برای ادامه کار به آبادان رفت. داستان فیلم درباره رویدادهایی است که یک خلبان نیروی هوایی در جنگ تحمیلی با آن روبه‌روست. مسعود کرانی مدیر فیلمبرداری این فیلم است و حسین زندیاف تدوین آن را انجام خواهد داد. حسین یاری، بهمن دان، محمد جوزانی و مجید مشیری، ایفاگران نقشهای اصلی فیلم هستند. مدیریت تولید پرواز خاموش به عهده محمد نساجی و تهیه‌کننده آن حسین زندیاف است. برزیده در کارنامه خود فیلم موفق «دکل» را دارد.

بار دیگر شاملو «در آستانه»

گروه ادب و هنر - «در آستانه» آخرین مجموعه شعر چاپ شده از «احمد شاملو» در پی استقبال کتابخوانان به چاپ دوم رسید.

گروه ادب و هنر - اشعار چاپ شده در این کتاب به غیر از شعر «قصه مردی که لب نداشت» که تاریخ ۱۳۳۸ را دارد، بین سالهای ۶۲ تا ۷۶ سروده شده

گروه ادب و هنر - کلمات بهره برده است. کسارهای جدید او از لحاظ اندیشه‌ورزی رشد نشان می‌دهد و دیدگاههایش در این اشعار از

از نگاه رمان نویس

در اهمیت لحن و مجاورت

ناصر ایرانی

سخنرانی آقای سیدمحمد خاتمی در آرامگاه امام خمینی، تا جایی که من از این و آن شنیده‌ام، ناامیدی زیادی پدید آورده است. ایشان در آن سخنرانی هیچ سخنی نگفته بود که با گفته‌های پیشینشان در تعارض باشد یا عهدی را که در روز دوم خرداد ۱۳۷۶ با مردم ایران بسته بود ذره‌ای نقض کرده باشد. پس چرا آن سخنرانی ناامیدی پدید آورد؟

به عقیده من چند عامل در کار است که، اگر من آنها را درست تشخیص داده باشم، خوب است که دلسوزان مردم و مملکت به آنها توجه کنند. عامل اول مجاورت زمانی و مکانی است و عامل دوم لحن. هر دوی این عاملها از شگردهای رمان‌نویس است. رمان‌نویس دو چیز مختلف را در مجاورت زمانی و مکانی هم قرار می‌دهد و معنی خاصی به آنها می‌بخشد که در اصل واجد آن نیستند. در مثال در جنگلی مردی دارد راه می‌رود. ناگهان آسمان را ابرهای تیره فرا می‌گیرد و از به هم خوردن آنها رعد و برقهای هراس‌انگیز ایجاد می‌شود. در این صحنه مرد روی زمین است و ابرهای تیره در آسمان و به واقع بین آنها ربطی نیست، اما نفس مجاورت آنها در خواننده این نگرانی را به وجود می‌آورد که نکند مرد دارد به سوی تقدیر شومی پیش می‌رود.

سخنرانی آقای سیدمحمد خاتمی در آرامگاه امام خمینی پس از تبلیغات دشمن‌خویانه‌ای صورت گرفت که رسانه‌های گروهی وابسته به جناحی که در انتخابات دوم خرداد به سختی شکست خورد بر ضد ایشان به راه انداخت، و آن تبلیغات دشمن‌خویانه پس از مصاحبه آقای خاتمی با شبکه تلویزیونی سی.ان.ان (CNN) به راه افتاد که در ایرانیان که هیچ، در جهانیان حس تحسین و احترام برانگیخت و دشمنان سونگدخورده‌ای نظیر دولتمردان ایالات متحده آمریکا را واداشت با زبانی از ایران و ایرانی سخن بگویند که شایسته این ملت بزرگ و فرهنگ و تمدن افتخارآمیز آن است.

مجاورت زمانی مصاحبه آقای سیدمحمد خاتمی با سی.ان.ان و تبلیغات دشمن‌خویانه رسانه‌های گروهی جناح سیاسی شکست خورده بر ضد ایشان و سپس سخنرانی آقای خاتمی در آرامگاه امام خمینی بسیاری از مردم اهل اندیشه و حساسیت را نگران کرد. اما نگرانی آنان شدت نمی‌یافت اگر عامل دوم، یعنی لحن ایشان در آن سخنرانی، در کار نبود.

رمان‌نویس می‌داند که محتوا و شکل یکی‌اند؛ می‌داند که محتوا مستقل از شکل نیست و لحن یکی از مهمترین عنصرهای شکل است و هر انسانی لحنی دارد متناسب با شخصیت انسانی.

لحن آرام و مهربان آقای سیدمحمد خاتمی، همراه با لبخند دلنشین ایشان که خشم خشونت‌طلبان را آن همه برانگیخت، بخش جدایی‌ناپذیری از پیام او و عهد او با مردم ایران است که عبارت است از قانونگرایی در ایران و تشنج‌زدایی در روابط بین‌المللی ایران، و نیز احترام به کرامت انسانی ایرانیان از کودک گرفته تا پیر، از زن گرفته تا مرد، و از مخالف سیاسی پایبند به قانون اساسی گرفته تا موافقان رژیم سیاسی موجود.

اما لحن ایشان در آن سخنرانی لحن انقلابی کوبنده‌ای بود که مردم ایران دیگر از آن خسته شده‌اند و جز اقلیتی از ایرانیان که عده و عده‌شان را در انتخابات دوم خرداد آشکار کردند آن را نمی‌پسندند. حالا مردم خواهان آشتی و مصالحه و عدالت و احترام و سازندگی بخردانه‌اند، یعنی درست همان عهدی که آقای سیدمحمد خاتمی، با آن لحن و لبخند دلنشین، با مردم ایران بست.

البته عامل مهمتری هم در کار است که بر حساسیت و نگرانی مردم می‌افزاید: مردم می‌دانند که حکومت (برابر با government) آقای سیدمحمد خاتمی حکومت ضعیفی است زیرا نه ارتش را در اختیار دارد، نه نیروهای انتظامی را، نه رسانه‌های گروهی دولتی را و نه بیشتر نمایندگان مجلس شورای اسلامی همفکر و همقدم با آنند.

می‌گویند حافظه تاریخی مردم ایران ضعیف است، اما به یقین نه تا آن حد که فراموش کرده باشند در همین تاریخ معاصرمان چند حکومت، حتی حکومتهایی نیرومندتر از حکومت آقای خاتمی، نتوانسته‌اند برنامه‌های اصلاحگرانه خود را تحقق بخشند زیرا از همفکری و همدلی و

گروه ادب و هنر - درآمد شبکه‌های تلویزیونی هند تا سال ۲۰۰۵ به ۳/۷ میلیارد دلار می‌رسد.

براساس یک مطالعه بین‌المللی، درآمد شبکه‌های تلویزیونی در هند که در سال ۱۹۹۵ تنها ۳۷۱ میلیون دلار بود، تا سال ۲۰۰۵ میلادی سالانه ۳/۷ میلیارد دلار افزایش خواهد یافت.

مؤسسه «سالمون اسمیت بارنی» با انجام این مطالعه خاطر

نشان می‌کند که اگرچه هند در حال حاضر با مالکیت خارجی‌ها در بخش تلویزیون مخالفت می‌کند، اما در آینده این بخش از آزادی بیشتری برخوردار خواهد شد.

ورود فرهنگ خارجی، به‌کارگیری زبان انگلیسی، افزایش درآمد و مصرف مردم و افزایش میزان نفوذ تلویزیونهای خارجی در این کشور، اساس این پیش‌بینی در هند است.

این مطالعه می‌افزاید: ۹۰ درصد درآمد شبکه‌های

اسکار الف‌تای

کاملی است از تمامی فیلمها، بازیگران، کارگردانان، طراحان صحنه، آهنگسازان و هنرمندانی که در طول تاریخ هفتادساله اسکار نامزد دریافت یکی از ۲۴ بخش آکادمی اسکار بودند.»

در این مجموعه، شناسنامه ۲۴۰۰ فیلم برتر تاریخ سینما به همراه شایعات زمان ساخت، اتفاقات جالب پشت صحنه و دیگر مسائل حاشیه‌ای و به یادماندنی به خوانندگان ارائه می‌شود.

گروه ادب و هنر - انتشارات «بارنز و نوبل»، هم‌زمان با اعلام اسامی نامزدهای بخش‌های مختلف اسکار سینمایی امسال، کتاب «راهنمای تاریخ اسکار» را منتشر کرد.

چارلز میتو، مسئول جمع‌آوری و تنظیم کتاب «اسکار الف‌تای» (OSCAR A-Z) در مورد محتوای آن می‌گوید:

- «کتاب، راهنمای الفبایی

تلویزیونی در هند در سال ۲۰۰۵ به «دوردارشان»، تلویزیون دولتی هند و دیگر کانالهای تلویزیونی داخلی این کشور می‌رسد.

براساس این مطالعه، پنجاه درصد درآمد پیش‌بینی شده از راه پخش آگهی‌های تجاری بدست خواهد آمد.

پخش برنامه‌های تلویزیونی به زبانهای محلی شمال و غرب هند نیز می‌تواند در آینده به افزایش درآمد بازار تلویزیون در هند کمک کند.

گروه ادب و هنر - «درآستانه» آخرین مجموعه شعر چاپ شده از «احمدشاملو» در پی استقبال کتابخوانان به چاپ دوم رسید.

چاپ اول این کتاب با تیراژ ۵۰۰۰ نسخه به سرعت در کتابفروشیها به فروش رفت و بسیاری از کتابفروشان تهران در تکاپوی یافتن نسخه‌های این کتاب از پخش‌کنندگان جهت ارائه به علاقه‌مندان شعر شاملو هستند.

برداشت آخر

جشنواره خالی

جشنواره شانزدهم از آثار خالی بود.

ابوالقاسم طالبی مدیر مسئول هفته‌نامه سینما ویدئو در گفتگو با جامعه گفت: «جشنواره امسال خیلی خالی بود و هیچ فیلمی از لحاظ تکنیکی و محتوایی توانایی رقابت با «آژانس شیشه‌ای» را نداشت. علت این قضیه هم این است که همه مسئولان از وزارت ارشاد گرفته تا وزارت امور خارجه شرايطی درست کرده‌اند که هر فیلمساز جوانی به سمت ساخت فیلمهای خارجی پسند برای ارسال به جشنواره‌های جهانی هدایت می‌شود. هدف مسئولان از این کار فقط بالا بردن و بزرگ کردن گزارش کار خود به مسئولان بالاتر و بعد هم شعار جهانی شدن سینمای ایران است.»

طالبی از ضعف کارگردانی فیلمها انتقاد کرد و گفت: «فیلمسازان به جای تصویری کردن رویدادها به روایت کلامی آنها اکتفا می‌کنند.»

انتظامی: خسته‌ام

انتظامی در کنار کار، استراحت می‌کند.

عزت‌الله انتظامی، بازیگر صاحب‌سبک و یکی از اعضای هیأت داورى جشنواره بین‌المللی شانزدهم فیلم فجر در یک ارتباط کوتاه تلفنی با «جامعه» گفت:

«اکنون، درگیر بازی در آخرین کار ضیال‌الدین درى «یادوشقایق» هستم. در عین حال به سبب کار سنگین داورى در جشنواره فیلم فجر امسال دوران استراحت را می‌گذرانم.»

گروه ادب و هنر - فیلمبرداری «پرواز خاموش» در خوزستان ادامه دارد.

با اتمام نیمی از مراحل فیلمبرداری «پرواز خاموش» آخرین ساخته حسن برزیده در دزفول، گروه سازنده فیلم برای ادامه کار به آبادان رفت.

داستان فیلم درباره رویدادهایی است که یک خلبان نیروی هوایی در جنگ تحمیلی با

بار دیگر شاملو «در آستانه»

اشعار چاپ شده در این کتاب به غیر از شعر «قصه مردی که لب نداشت» که تاریخ ۱۳۳۸ را دارد، بین سالهای ۶۴ تا ۷۶ سروده شده است.

م. آزاد شاعر معاصر درباره این کتاب گفت: «من کتاب را خوانده‌ام اما شعری که در کتاب آمده‌اند طی همین سالها در مجلات مختلف چاپ شده‌اند و من آنها را خوانده‌ام. شاملو در این کارها از لحاظ فرم وزن را رها کرده و از سجع و آهنگ

سکوت مخملیاف در کن

تدوین «سکوت» به مراحل پایانی خود نزدیک می‌شود. در محافل سینمایی شنیده می‌شود، محسن مخملیاف با تلاشی مضاعف مشغول تدوین آخرین ساخته‌اش «سکوت» است. عنوان می‌شود، مخملیاف می‌خواهد فیلم را برای نمایش در جشنواره «کن» آماده کند. دوستان مخملیاف می‌گویند، او طبق عادت که دارد، تدوین فیلمهایش را شبانه‌روزی انجام می‌دهد و تا پایان تدوین از اطاق مونتاز خارج نمی‌شود.

«سکوت» در تاجیکستان فیلمبرداری شده است و آنهاییکه نماهای تدوین نشده را دیده‌اند، فیلم را غافلگیر کننده توصیف می‌کنند.

ثریا در لندن

رمان «ثریا در اغما» برای دومین بار در انگلستان منتشر می‌شود. «اسماعیل فصیح» نویسنده و مترجم نام‌آور ایران و صاحب داستان به یادماندنی «زمستان ۶۳»، در آستانه سفر به لندن، طی گفتگوی کوتاهی با «جامعه» گفت: «بعد از انتشار دو رمان «کشته عشق» و «تشت خون» در ایران به منظور تدارک چاپ دوم ترجمه انگلیسی رمان «ثریا در اغما» توسط انتشارات زد (Zed Press) عازم لندن هستم.»

بنابر گفته فصیح، تیراژ چاپ اول نسخه انگلیسی «ثریا در اغما» در سال ۱۹۸۵، دوهزار نسخه و قیمت آن ۹ پوند بوده است. او از دو رمان چاپ شده و توزیع نشده «لاله برافروخت» و «نامه‌ای به دنیا» یاد کرد. این دو کتاب در آمریکا منتشر شده است.

عکس: هاشم عطار

آن رویه‌روست.

مسعود کرانی مدیر فیلمبرداری این فیلم است و حسین زندیاف تدوین آن را انجام خواهد داد.

حسین یاری، بهمن دان، محمد جوزانی و مجید مشیری، ایفاگران نقشهای اصلی فیلم هستند. مدیریت تولید پرواز خاموش به عهده محمد ناجی و تهیه‌کننده آن حسین زندیاف است.

برزیده در کارنامه خود فیلم موفق «دکل» را دارد.

درونی کلمات بهره برده است. کارهای جدید او از لحاظ اندیشه‌ورزی رشد نشان می‌دهد و دیدگاههایش در این اشعار از اجتماعی به فلسفی کشیده شده‌اند.

این امر به خاطر پایه سن گذاشتن و رسیدنش به مرحله پختگی کهنوت است. البته شعر شور جوانی را می‌طلبید و اوج کارهای شاملو همان اشعار غنایی اجتماعی او بوده است. شعرهای جدید شاملو هم پیچیده‌تر شده‌اند هم تفصیلی‌تر و هم ذهنی‌تر. ساخت شعرهایش شبه‌کهن‌گرایانه شده است. از ترکیبات کهن ادب پارسی استفاده می‌کند که هم به شعر آهنگ می‌دهند و هم لحن قدیمی‌تر. در این شعرهایش اندیشه مرگ و زندگی به چشم می‌خورد و به مسائل اجتماعی هم نظر دارد. البته بعضی از اشعار جدید او به شعرهای گذشته‌اش پهلو می‌زنند.»

کامیار عابدی محقق ادبیات معاصر نظر دیگری دارد و می‌گوید: «شاملو دوره اوج خود را طی کرده است و کارهای جدید او به کارهای قبلی نمی‌رسد.»

سستل از شکل نیست و لحن پهلوی از مهم‌ترین عناصرهای شکل است و هر انسانی لحنی دارد متناسب با شخصیت انسانی.

لحن آرام و مهربان آقای سیدمحمد خاتمی، همراه با لبخند دلنشین ایشان که خشم خشونت‌طلبان را آن همه برانگیخت، بخش جدایی‌ناپذیری از پیام او و عهد او با مردم ایران است که عبارت است از قانونگرایی در ایران و تشنج‌زدایی در روابط بین‌المللی ایران. و نیز احترام به کرامت انسانی ایرانیان از کودک گرفته تا پیر، از زن گرفته تا مرد، و از مخالف سیاسی پایبند به قانون اساسی گرفته تا موافقان رژیم سیاسی موجود.

اما لحن ایشان در آن سخنرانی لحن انقلابی کوبنده‌ای بود که مردم ایران دیگر از آن خسته شده‌اند و جز اقلیتی از ایرانیان که عده و غده‌شان را در انتخابات دوم خرداد آشکار کردند آن را نمی‌پسندند. حالا مردم خواهان آشتی و مصالحه و عدالت و احترام و سازندگی بخردانه‌اند، یعنی درست همان عهدی که آقای سیدمحمد خاتمی، با آن لحن و لبخند دلنشین، با مردم ایران بست.

البته عامل مهمتری هم در کار است که بر حساسیت و نگرانی مردم می‌افزاید: مردم می‌دانند که حکومت (برابر با government) آقای سیدمحمد خاتمی حکومت ضعیفی است زیرا نه ارتش را در اختیار دارد، نه نیروهای انتظامی را، نه رسانه‌های گروهی دولتی را و نه بیشتر نمایندگان مجلس شورای اسلامی همفکر و همقدم با آنند.

می‌گویند حافظه تاریخی مردم ایران ضعیف است، اما به یقین نه تا آن حد که فراموش کرده باشند در همین تاریخ معاصرمان چند حکومت، حتی حکومتهایی نیرومندتر از حکومت آقای خاتمی، نتوانسته‌اند برنامه‌های اصلاحگرانه خود را تحقق بخشند زیرا از همفکری و همدلی و همقدمی فعال دو نهاد اجتماعی دیگر برخوردار نبوده‌اند. آن دو نهاد اجتماعی دیگر که هر دو به مراتب از حکومت مهمتر و تعیین‌کننده‌ترند به ترتیب اهمیت و تعیین‌کنندگی عبارتند از دولت (برابر با state) و جامعه (برابر با society).

کسانی که اراده حکومت را از برای تحقق برنامه‌های اصلاحگرانه یا انقلابی بزرگ کافی فرض می‌کنند نمی‌توانند از شکست مصلحان به حکومت رسیده و جنبشهای محلی و انقلابی موقتاً پیروز شده سر در بیاورند و ناگزیر به نظریه توطئه متوسل می‌شوند که نظریه غالباً منحرف‌کننده‌ای است. حقیقت این است که، در مثال، جنبش ملی شدن صنعت نفت ایران عمدتاً به این دلیل شکست خورد که نیرومندترین نهادهای دولت وقت، از جمله نهاد سلطنت و نهاد مجلس شورای ملی و نهاد ارتش، یا به کلی با حکومت ملی دکتر محمد مصدق و هدفهای جنبشی که آن مرد بزرگ رهبری می‌کرد مخالف بودند یا بیشتر مخالف بودند تا موافق. بدنه اصلی جامعه (منظورم اکثریت خاموش مردم است) نیز عقب‌مانده‌تر از آن بود که ارزش تاریخی هدفهای جنبش را درک کند و به حمایت فعال از آن بپردازد. شکست برنامه‌های اصلاحگرانه مردان بزرگی نظیر امیرکبیر و قائم‌مقام فراهانی را هم می‌توان ناشی از نبود یا کمبود همفکری و همدلی و همقدمی فعال دو نهاد دولت و جامعه دانست.

آقای سیدمحمد خاتمی در موقعیتی بسیار ضعیف‌تر از آن مردان بزرگ، برنامه اصلاحگرانه خود را عرضه کرده است. شاید پر بیراه نباشد اگر بگوییم خود ایشان با عزم و امید پیروزی یا به صحنه انتخابات نگذاشت و کمتر از آن اصل معارضه است که لازمه تحقق برنامه اصلاحگرانه اوست. برخی از نهادهای دولت هم که آشکارا یا پنهان با ایشان مخالفند، رأی موافق آن بیست و چند میلیون ایرانی را هم که در انتخابات ریاست جمهوری به ایشان داده شد نباید همیشگی دانست. مردم اگر ببینند، علی‌رغم سخنان دلنشینی که دایم می‌شنوند، چرخ روزگار بر همان محوری می‌گردد که پیشتر می‌گشت دلسرد و ناامید می‌شوند.

ولی اگر آقای سیدمحمد خاتمی به مفاد عهدی که با مردم و تاریخ ایران بسته است در عمل وفادار بماند جایی از برای ناامیدی و دلسردی باقی نخواهد ماند زیرا یا ایشان برنامه اصلاحگرانه خود را جامعه عمل می‌بوشاند که در این صورت خوشا به حال مردم کشور ایران، یا نیروهای مخالف، شکستش می‌دهند که در این حالت شکستش عین پیروزی است و نامش در تاریخ ایران در فهرست کسانی ثبت خواهد شد که بر این مردم و کشور مظلوم دل سوزانده‌اند و خود را فدا کرده‌اند. تاریخ گواهی می‌دهد که چنین کسانی، چه پیروز و چه شکست خورده، چه زنده و چه مرده، چراغهایی‌اند روشن‌کننده و روشن‌نگهدارنده چشم و دل مردم.

صدام حسین هدف متحرک «سیا»

گروه بین‌الملل - روزنامه لس‌آنجلس تایمز روز شنبه نوشت، پلیس فدرال آمریکا (اف.بی.آی) در سال ۱۹۹۵ درباره طرح «سیا» برای ترور صدام‌حسین تحقیقاتی محرمانه انجام داد.

به گزارش خبرگزاری AFP از لس‌آنجلس، روزنامه مذکور نوشت مقامات سیا از اتهام انجام طرح مذکور که به این سازمان نسبت داده شده بود، مبری شدند، اما تحقیقات انجام‌شده مانعی بر سر راه سرویس‌های ویژه برای انجام عملیاتی محرمانه در عراق ایجاد کرد.

بنابراین گزارش از اواسط دهه ۱۹۷۰ و براساس قوانین فدرال آمریکا، دستگاه‌های دولتی از توسل به قتل‌های سیاسی خارجیان منع شده‌اند، اما از زمان جنگ نیروهای متحد علیه عراق، کاخ سفید انجام عملیات محرمانه را در عراق مجاز کرد.

لس‌آنجلس تایمز در عین حال تأکید کرد، «سیا» هیچ عملیاتی را برای قتل صدام‌حسین به اجرا نگذاشته است.

خبرگزاریها - معاون نخست‌وزیر عراق اعلام کرد که آمریکا و انگلیس با کارشناسی مانع از سفر دبیرکل سازمان ملل به بغداد می‌شوند.

طارق عزیز در گفتگویی با رادیو بغداد افزود، آمریکا در تلاش برای تحقق استراتژی خود در منطقه و به‌عنوان گوشزدی به تمام جهان، رویارویی نظامی با عراق را بر راه‌حل دیپلماتیک ترجیح می‌دهد. جنرال بر سر سر کاخ‌های ریاست‌جمهوری عراق بهانه‌ای برای ادامه مجازات‌ها تا زمان نامشخصی است. به همین دلیل عراق با بازرسی نامحدود کاخ‌های خود مخالفت می‌کند.

طارق عزیز گفت، کاخ‌های صدام جزو اصول ثابت حاکمیت ملی عراق است و بازرسی دائم از آنها مایه آبروریزی و نشانه بی‌توجهی به حیثیت این کشور است.

وی افزود: بازرسان کمیسیون خلع سلاح عراق «انسکام» در سالهای ۹۶ و ۹۷ میلادی تعداد ۱۰۰ محل مهم از جمله مراکز استخبارات و «اطلاعات» را دهها بار مورد بازدید قرار داده‌اند اما تاکنون به سلاح ممنوعه‌ای دست نیافته‌اند.

وی گفت، چنین برخوردهای بغداد را بر اتخاذ تصمیمی قاطع و اعلام یک جدول زمانی برای پایان کار «انسکام» وا داشته است.

به گفته عزیز، هر یک از شاهزاده‌های سعودی دارای چند کاخ هستند و در صورتی که حاضر به بازرسی آنها باشند بغداد نیز به‌خواست «انسکام» تن خواهد داد. الثورة ارگان حزب بعث عراق

در شماره دیروز (یکشنبه) نوشت که آمریکا برای تغییر رژیم عراق و تقسیم خاک این کشور تلاش می‌کند.

به گزارش خبرگزاری فرانسه، این روزنامه افزود: آمریکا به مرحله‌ای فراتر از تضعیف عراق فکر می‌کند و خواهان تقسیم خاک این کشور و رهایی از رهبری آن است.

به نوشته این روزنامه، واشنگتن نه تنها عراق را تحقیر کرده بلکه حقوق و منافع دیگران را نیز نادیده گرفته و آنها را به وابستگی تبدیل کرده است که حق هیچگونه اعتراضی ندارند.

خبرگزاری رسمی عراق (ایپنا) نیز گزارش داد، صدام‌حسین با مقامهای ارشد شورای فرماندهی انقلاب این کشور دیدار و گفتگو کرد.

به گزارش AFP، محمد سعید الصحاف وزیر امور خارجه عراق هشدار داد که حمله به عراق به بحران بازرسی تسلیحاتی این کشور خاتمه نخواهد داد. وی در مصاحبه با خبرنگار تلویزیون ابوظبی، اعراب را دعوت کرد تا از عراق حمایت کنند.

راز کاخ‌های صدام حسین سه نماینده دبیرکل سازمان ملل وارد بغداد شدند

* الثورة: آمریکا به تجزیه عراق فکر می‌کند

مرکز رادار ناو هواپیمابر «ایندیپندنس» اهداف نظامی و غیرنظامی عراق را شناسایی می‌کند

وی در ادامه سفر خود به منطقه وارد اردن شد تا با مقامات این کشور تبادل نظر کند. عراق از طرح روسیه مبنی بر بازرسی کاخ‌های ریاست جمهوری در یک دوره ۶۰ روزه توسط تیمی متشکل از انسکام و کارشناسان سازمان ملل حمایت کرد، مشروط بر اینکه این تیم گزارش خود را مستقیماً به شورای امنیت و نه انسکام ارائه دهد. این در حالی است که تیم ۳ نفره اعزامی از طرف

کوفی عنان وارد عراق شده است تا از کاخ ریاست جمهوری نقشه تهیه کنند. کوفی عنان نیز ممکن است در صورت پیشرفت مأموریت این گروه سفری به بغداد داشته باشد.

بازدید از کاخها

رادیو بغداد اعلام کرده است که «ولادیمیر ژیرنفسکی» رهبر حزب لیبرال دموکرات روسیه به همراه نمایندگان دومای این کشور از کاخ «صقر» صدام‌حسین بازدید کرد.

در این بازدید خبرنگاران خبرگزاری‌های چند کشور اروپایی نیز حضور داشتند و به هیچ مورد مشکوکی برخورد نکردند.

به گزارش رویتر بیل ریچاردسون نماینده آمریکا در سازمان ملل با رهبران چینی در مورد سلاح‌های کشتار جمعی عراق صحبت کرد، اما از مواضع آمریکا در برابر حمله نظامی علیه بغداد دست نکشید.

چین به عنوان یک عضو ثابت شورای امنیت سازمان ملل می‌تواند از حق وتوی خویش در شورای امنیت استفاده کند و راه را بر زدوخوردهای نظامی ببندد.

عربستان سعودی و امارات متحده عربی، دو هم‌پیمان کلیدی آمریکا در منطقه خلیج فارس خواستار یک حل صلح‌آمیز برای بحران عراق شدند. وزرای خارجه

دو کشور به طور جداگانه از عراق خواستند که با سازمان ملل مصالحه کند و مردم کشور خویش را از زنجی که با آن روبه‌روست نجات دهد.

عقب‌نشینی دیر هنگام

به گزارش AFP و به گفته معاون وزیر خارجه کویت، حمله آمریکا و متحدان یک حمله کاملاً

گسترده و فراگیر خواهد بود. وی به صدام‌حسین هشدار داد چنانچه در آخرین لحظه تصمیم به عقب‌نشینی بگیرد، این تصمیم بی‌فایده بوده و

نمی‌تواند جلوی حمله نظامی را بگیرد و بهتر است بیش از این وقت را تلف نکنند. عربستان سعودی همچنان با استفاده از پایگاه‌های خود توسط آمریکا مخالفت می‌کند.

یاسر عرفات رهبر حکومت خودگردان فلسطین نیز در ملاقات با شاه‌حسین آخرین تحولات عراق را مورد بحث و تبادل نظر قرار داد. وی از صدام‌حسین درخواست کرده است تا بهانه‌ای به دست آمریکایی‌ها ندهد که زمینه‌ساز حمله به عراق باشد.

به گزارش ایرنا، سلیمان دمیرل رئیس‌جمهور ترکیه نیز پیرامون بحران با حسنی مبارک رئیس‌جمهور مصر تلفنی گفتگو کرد. بر اساس اطلاعیه‌ای که دفتر دمیرل منتشر کرد، وی در این تماس موضع ترکیه را مبنی بر لزوم خودداری از درگیری نظامی برای حل بحران با حسنی مبارک در میان گذاشت.

آمریکاییها و یک تدبیر احتیاطی

وزارت خارجه آمریکا روز شنبه به اتباع خود توصیه کرد که از سفر به کرانه باختری رود اردن و نوار غزه پرهیز و در بیت‌المقدس بخصوص در بخش قدیمی این شهر احتیاط کنند.

به گزارش AFP از واشنگتن، این وزارتخانه در هشدار رسمی گفت: «دولت معتقد است احتمال ضعیفی برای حمله (عراق) به اسرائیل، کرانه باختری یا نوار غزه وجود دارد و احتمال استفاده عراق از سلاح‌های شیمیایی و میکروبی هر چند ضعیف است، اما رد نمی‌شود».

در این هشدار آمده است: «این فقط یک تدبیر احتیاطی است، اما با توجه به تنش‌های احتمالی در منطقه، دولت آمریکا معتقد است اینکه شهروندان آمریکایی در موارد اضطراری آماده اقدام باشند، از اهمیت خاصی برخوردار است».

رئیس جمهور:

دولت از راه حل، پیشنهاد و انتقاد گروه‌های سیاسی استقبال می‌کند

گروه سیاسی - سیدمحمد خاتمی گفت: «در شرایط فعلی، فضایی به وجود آمده است که نمی‌دانند».

به گزارش ایرنا، رئیس‌جمهور در دیدار اعضای شورای مرکزی جمعیت دفاع از ارزشهای انقلاب اسلامی افزود: «ارزشها، وسیعتر از آن است که در سطوح کوچکی و با توجه به ظواهر، مورد قضاوت قرار گیرند».

وی افزود: «جامعه اسلامی ارزشی به این معنی نیست که در آن ضعف و اشکال نباشد، بلکه مهم این است که در برخورد با آنها تنگ‌نظری نداشته باشیم».

رئیس‌جمهور با استقبال از طرح دیدگاههای مختلف در جامعه اظهار داشت: «دولت همواره از ارائه پیشنهادها، راه‌حلیها و حتی انتقادهای این جمعیت و سایر جمعیتها استقبال می‌کند و چنین رابطه‌ای را سبب پیشرفت امور و پویایی جامعه می‌داند».

در این دیدار محمد محمدی ری شهری دبیرکل جمعیت دفاع از ارزشهای انقلاب اسلامی نیز با ارائه دیدگاهها و نقطه‌نظرهای این تشکل سیاسی گفت: «این جمعیت براساس احساس وظیفه دینی و به منظور پویایی حیات انقلابی اعلام موجودیت و فعالیت کرد».

رئیس مؤسسه پژوهش و برنامه‌ریزی آموزش عالی

نظام تربیت نیروی انسانی

متخصص پیاده می‌شود

گروه سیاسی - رئیس مؤسسه پژوهش و برنامه‌ریزی آموزش عالی با تأکید بر اینکه بحثهای مقدماتی «طرح ملی نیازسنجی نیروی متخصص» در وزارت فرهنگ و آموزش عالی کشور مطرح است و مجلس نیز آن را پیگیری می‌کند، گفت: «این طرح به‌وسیله مؤسسه پژوهش و برنامه‌ریزی وزارت فرهنگ و آموزش عالی و با کمک سازمان برنامه‌وبودجه به اجرا گذاشته خواهد شد».

وی گفت: «براساس این طرح وزارت فرهنگ و آموزش عالی مسئولی تحقیقات، فن‌آوری و آموزش عالی کشور می‌شود و پیوندی مستحکم را میان مراکز صنعتی و خدماتی با مراکز آموزش عالی ایجاد می‌کند».

حزب گروه جمعیت

نامزدهای اتحادیه اسلامی دانشجویی دانشگاهها رد صلاحیت شدند

گروه سیاسی - کاندیداهای اتحادیه اسلامی دانشجویی و دانش‌آموختگان دانشگاهها و مراکز آموزش عالی رد صلاحیت شدند. اتحادیه اسلامی دانشجویی و دانش‌آموختگان دانشگاهها با انتشار بیانیه‌ای اعلام کرد: جواد امامی، پرویز سفری، سید محمد ابراهیمی و محمد سلامتی پس از مراجعه به فرمانداری تهران اطلاع حاصل کردند که از سوی هیأت اجرایی، واجد شرایط و صلاحیتهای قانونی تشخیص داده نشدند.

در این بیانیه آمده است: هیچگونه دلیل شفاهی و یا کتبی برای رد صلاحیت این افراد ارائه نشده است که این برخلاف قانون و حقوق مدنی افراد است.

این اتحادیه اعلام کرد اعتراض کتبی خود را به هیأت نظارت شورای نگهبان تحویل خواهد داد.

انتشار اطلاعاتی به امضای هیأت اجرایی جبهه ملی ایران انتشار یافته است که در آن با اشاره به حضور گسترده مردم در انتخابات ریاست‌جمهوری خواستار رفع محدودیتهای قوه مجریه در زمینه‌های عمده و اساسی در ابعاد مختلف کشور شده است.

اعتراض انجمن اسلامی دانشجویان دانشگاه

علم و صنعت

انجمن اسلامی دانشجویان دانشگاه علم و صنعت با صدور بیانیه‌ای به برگزار نشدن جشنواره موسیقی در این دانشگاه اعتراض کرد.

در این بیانیه آمده است: در پی برگزاری بخش دانشجویی موسیقی فجر و اجرای آن در اکثر دانشگاههای تهران، قسمتی از این جشنواره که قرار بود در دانشگاه علم و صنعت ایران اجرا شود، به دلیل مخالفت بعضی از مسئولان اجرایی و نظارتی دانشگاه، به دانشگاه شهید بهشتی انتقال یافت. در بخش دیگری از این بیانیه آمده است: از دانشجویان می‌خواهیم با حضور در صحنه فرهنگ و سیاست و هنر دانشگاه، در برابر رویه‌های نادرست ایستاده و از مسئولان امر بخواهاند که پاسخهای قانع کننده در قبال عملکردشان ارائه دهند.

سردار ذوالقدر:

سپاه پاسداران تحرکات نظامی در منطقه را

زیر نظر دارد

گروه سیاسی - ایران مخالف حمله آمریکا به عراق است و با هر آنچه که آرامش در منطقه را برهم زند مخالف است.

به گزارش «ایرنا» سردار سرتیپ «محمدباقر ذوالقدر» جانشین فرمانده کل سپاه پاسداران انقلاب اسلامی روز گذشته با بیان این مطلب گفت: «واشنگتن به بهانه‌های واهی تلاش دارد تا حضور خود را در منطقه تثبیت کند».

وی با اشاره به حجم گسترده تسلیحات و حضور نیروهای آمریکایی در خلیج فارس افزود: «سپاه پاسداران هوشیارانه تحرکات در منطقه را زیر نظر داشته و آماده دفاع از کیان اسلامی است».

جانشین فرماندهی کل سپاه که در ششمین همایش سراسری مسئولان مالی سپاه در تهران سخن می‌گفت، بر انضباط مالی سپاه به‌عنوان یک نهاد مقدس تأکید کرد. در این همایش دو روزه، کارشناسان و مسئولان مالی سپاه، در مورد نقش قوانین و مقررات مالی و محاسباتی در انضباط مالی سپاه به بحث خواهند نشست.

ستون پنجم

چپ، راست و غیره

سیدابراهیم نبوی

جنابین سیاسی چپ و راست در مملکت ما تفاوت‌های اساسی دارند. بعضی از تفاوت‌های این دو جناح به شرح زیر است:

۱) جناح چپ همواره نشان داده است که هرگاه قدرت را بدست آورده، نیروهای مخالف خود را کنار گذاشته و تنها نیروهای طرفدار خود را به کار گمارده، درحالی که جناح راست هرگاه در موضع قدرت قرار گرفته تنها نیروهای طرفدار خود را به کار گمارده و نیروهای مخالف خود را کنار گذاشته است.

۲) جناح چپ معمولاً به دشمنی با آزادی بیان و مطبوعات و آزادیهای اجتماعی پرداخته، درحالی که جناح راست معمولاً با آزادی بیان و مطبوعات و آزادیهای اجتماعی دشمنی کرده است.

۳) جناح چپ معمولاً شعار عدالت اجتماعی داده، اما عملاً از سرمایه‌داران حمایت کرده است، درحالی که جناح راست معمولاً از سرمایه‌داران حمایت کرده و شعار عدالت اجتماعی داده است.

۴) جناح چپ همواره در سیاست خارجی رفتارهای آناشیشستی داشته، درحالی که جناح راست اساساً در سیاستهای خارجی طرفدار رفتارهای آناشیشستی بوده است.

۵) جناح چپ معمولاً طرفدار حمایت از مردم یافت‌آباد و خانی‌آباد بوده، اما خودش سمت چپ خیابان گاندی خانه ساخته، اما جناح راست معمولاً طرفدار حمایت از مردم جوادیه و محله شوش بوده، اما خودش سمت راست خیابان گاندی خانه ساخته.

□□□

نتیجه‌گیری اخلاقی اول: جناح چپ و راست تفاوت‌های اساسی دارند.

نتیجه‌گیری اخلاقی دوم: چپ‌گرایی و راست‌گرایی تضادفی است. نتیجه‌گیری اخلاقی - علمی: استفاده از بادنا در شرایط فعال سیاسی ضروری است.

نتیجه‌گیری اخلاقی - تربیتی: سعی کنید دست راست و چپ‌تان را از هم تشخیص بدهید.

نتیجه‌گیری اخلاقی - سیاسی: در گذشته‌های دور چپها طرفدار منافع مردم و راستها طرفدار دولت بودند.

در صورت تصویب نهایی مجلس

انتخابات میان‌دوره‌ای شهرهای تهران، اصفهان، خمین و سلماس یک مرحله‌ای می‌شود

دیروز تصویب شد، میزان جریمه استفاده نکردن از کمر بند ایمنی ۱۰ هزار ریال و جریمه عدم استفاده از کلاه ایمنی ۵۰۰ تومان تعیین شد.

همچنین در جلسه علنی دیروز طرح اصلاح قانون انتخابات مجلس و الحاق دو تبصره به ماده ۸ قانون انتخابات مجلس شورای اسلامی مطرح شد و یک فوریت آن به تصویب رسید.

در ابتدای جلسه علنی دیروز مجلس، سؤال میرحسین سیدزاده نماینده مردم مرند و جلفا از وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی در خصوص علت عدم رسیدگی به وضع آشفته و نابسامان بهداشت و درمان استان آذربایجان شرقی مطرح شد.

مجلس شورای اسلامی روز چهارشنبه آینده جلسه علنی خواهد داشت.

برابر ضریب ریالی تعیین شد. گزارش کمیسیون امور صنایع و معادن در خصوص اصلاحاتی در لایحه معادن نیز از مصوبات دیگری بود که روز گذشته تصویب شد.

همچنین گزارش کمیسیون شوراها و امور داخلی کشور در خصوص لایحه استفاده اجباری از کمر بند و کلاه ایمنی از تصویب نمایندگان گذشت.

براساس این مصوبه، از تاریخ لازم الاجرا شدن این قانون، بستن کمر بند ایمنی برای رانندگان و سرنشینان ردیف اول انواع خودروهای در حال حرکت در مسیر جاده‌های بین شهری و بزرگراههای درون شهری و همچنین استفاده از کلاه ایمنی برای رانندگان و سرنشینان هر نوع موتورسیکلت اجباری است.

براساس اصلاح صورت گرفته از سوی شورای نگهبان که در جلسه

فروش حق تقدم سهام، با رعایت مقررات مذکور وصول شود. همچنین در این جلسه اصلاحات کمیسیون امور اقتصادی، دارایی و تعاون در خصوص طرح تسدید مهلت پرداخت دیون کشاورزی به دامداران خسارت‌دیده و لایحه ایجاد صندوقهای اندوخته کارکنان دولت برای تأمین نظر شورای نگهبان به تصویب رسید.

گزارش کمیسیون امور دفاعی در خصوص اصلاح موادی از قوانین استخدامی سپاه پاسداران ارتش جمهوری اسلامی و نیروی انتظامی از دیگر موارد مطرح شده در جلسه نمایندگان گذشت.

براساس یکی از تبصره‌های این ماده واحده هزینه درمان جسانبازان مبتلا به بیماریهای سرطان و تالاسمی مشمول قوانین نیروهای مسلح به میزان ۱۰۰۰

گروه سیاسی - در جلسه علنی صبح دیروز مجلس یک فوریت طرح «الحاق دو تبصره به ماده (۸) قانون انتخابات مجلس» مطرح شد و از تصویب نمایندگان گذشت. در صورت تصویب نهایی طرح انتخابات میان‌دوره‌ای شهرهای تهران، اصفهان، خمین و سلماس یک مرحله‌ای خواهد شد. به گزارش خبرنگار ما، در این جلسه که به ریاست علی‌اکبر ناطق‌نوری تشکیل شد، اصلاحات اعاده شده از سوی شورای نگهبان در خصوص چند مصوبه، از تصویب نمایندگان گذشت.

براساس یکی از تبصره‌های لایحه اصلاح موادی از قانون مالیاتهای مستقیم که اصلاحات آن دیروز به تصویب رسید، مقرر شد از هر «نقل و انتقال حق تقدم سهام شرکتها در بورس»، مالیات مقطوعی به میزان یک درصد ارزش

جناب آقای مهندس شاهین ترکمن

سرکار خانم صداقت و قلعه نوبی

خانواده محترم شفاهی

بغداد، سرکناری رئیس‌جمهوری عراق از اریکه قدرت را نه در اهداف کوتاه‌مدت خود قرار داده است و نه آن را هدف درازمدت خویش ساخته است.

دوم: آنچه در حال حاضر مورد نظر آمریکاست نهایتاً فتح عراق با هرگونه تاییدی به نفع هم‌پیمانی آمریکایی - اسرائیلی، چه از راه جنگ و چه به‌طور مسالمت‌آمیز است. این هدف، تکمیل زنجیره نظام منطقه‌ای را مدنظر دارد که قرار است جایگزین نظام منطقه‌ای عربی سابق شده، آنکارا، بغداد، امان و تل‌آویو را به هم متصل کرده، بقایای «مانعت» یا «مقاومت» در منطقه خلیج فارس در برابر صلح آمریکایی - اسرائیلی در خاورمیانه را از بین ببرد.

سوم: هدف دیگر، از بین بردن هم‌پیمانی استراتژیک تهران - دمشق بعد از انقلاب اسلامی است. این هدف از طریق تکمیل حلقه محاصره آمریکایی - اسرائیلی در

شکست دادن و از بین بردن سیاست جدید ریاض است. ریاض مدتی است که تلاش می‌کند در کنترل بحرانهای محلی منطقه تجدیدنظر کند و این بویژه در رابطه مثبتش با تهران، همصدایی‌اش با دمشق و موضعگیری مستقلش نسبت به هم‌پیمانی غربی علیه بغداد مشهود است.

ششم: هدف دیگر از حفظ و تشدید بحران عراق، به زانو درآوردن نهایی دولت مصر برای تسلیم شدن کامل به سیاست آمریکا در رابطه با تسویه مناقشه خاورمیانه است و نیز به حاشیه کشاندن نقش مصر در جهان عرب. هفتم: منظور دیگر آمریکا از تکان دادن مستمر علامت خطر

کشورهای منطقه است که به‌طور نهای دست از مطالبه برپایی یک موجودیت مستقل فلسطینی چه به صورت برپائی یک کشور فلسطین یا تحت هر عنوان دیگری بردارند. شکل مطالبه آنان نیز در این امر مهم نیست.

نهم: با این حساب، هدف کلی این است که کشورها به‌طور کامل و همه‌جانبه مقوله ژاندارمی مسلط آمریکا را بر توازن جهانی با یک سردمدار بپذیرند.

دهم: بالاخره، می‌بایست شمشیر تروریسم آمریکا همچنان بر فراز سر همگان باقی بماند که با خواندن فاتحه بر سازمان ملل متحد در ابعاد نام و نشان و مفهوم و مقررات، آن شمشیر آمریکا تنها

که اختلاف یا مناقشه درجه دوم تلقی می‌شود. در این زمینه فرقی نمی‌کند که اختلافها بر سر شیوه حکومت، یا مقولات فکری و سیاستهای منطقه‌ای، یا مرزها باشند. در این راستا می‌بایست به حداقل توقعات از همبستگی اسلامی و عربی اکتفا کرد و آنها را مبنا قرار داد.

دوم: فعالیت کردن همه سازمانهای منطقه‌ای در جهت همکاری مشترک خلیجی، عربی و اسلامی برای مقابله با طرحهای خاورمیانه‌ای آمریکا - اسرائیل. در این زمینه مشخصاً احیای مجدد عمل به پیمان شورای همکاری، خلیج فارس، پیمان اتحادیه عرب و از همه مهمتر سازمان کنفرانس

شرح بحران عراق با جامعه جهانی فراهم نمی‌شود.

در اینجا به‌طور مشخص از «سازمان کنفرانس اسلامی» سخن می‌گوییم. انتظار می‌رود که این سازمان با احیای روحیه مسلط بر اجلاس تهران و از طریق تماسهای وسیع با نیروهای اصلی و مؤثر کنفرانس، تلاش کند که اجتماع کوچکی از سران را در تهران یا در مقر دائمی سازمان کنفرانس اسلامی تشکیل دهد. چنین اجتماعی باید به مصوباتی عملی برسد که براساس آنها کمیته‌های بازرسی ویژه‌ای از سوی کنفرانس اسلامی تشکیل شود. این کمیته‌ها از پایتخت عراق دیدار کرده و به جستجوی سلاحهای کشتار دسته‌جمعی مورد ادعای واشنگتن می‌پردازد. این بازرسی در کنار کار کمیته سازمان ملل و هماهنگ با آن صورت می‌گیرد، لیکن شرط ضروری آن است که چنین اقداماتی، آخرین اقدامات از نوع خود باشند تا منطقه بتواند پس

باشد که هواپیماهای آمریکا در سال ۱۹۹۱ علیه ملت عراق و نه رژیم آن، انجام دادند.

مفسر نظامی روزنامه آمریکایی نیویورک تایمز در تاریخ ۱۹۹۱/۳/۲۸ نوشت: در این حملات ششصد هزار و پانصد بمب بر سرزمین عراق افکنده شد که ۷۰ درصد آنها به هدفهای مورد نظر اصابت نکردند و بر نقاط غیرنظامی فرود آمدند. ۲۳ درصد از آنها در بیراهه‌ها، صحراها و مزارع افتادند و تنها ۷ درصد از بمبها به هدفها و نقاط نظامی یا استراتژیک رژیم عراق اصابت کردند.

آیا در این برهه، جهان اسلام و دنیای عرب به مسئولیت خود در برابر خطر فاجعه‌ای انسانی که گرد سر مردم عراق می‌چرخد، عمل می‌کند، و آیا این را نیز مدنظر دارد که همانگونه که گفته شد پیامدها و ابعاد این فاجعه امنیت همه پایتختهای منطقه را بدون استثنا در معرض تهدید قرار می‌دهد؟

جامعه غیرمذهبی یهودیان شکافی عمیق به وجود آمده است. یهودیان مهاجر قدیمی‌تر از سرزمینهای غیراروپایی جامعه اول را تشکیل دادند و مهاجران اروپایی که در سالهای اخیر به اسرائیل مهاجرت کرده‌اند، در جبهه مخالف ایستاده‌اند.

یکی از چهره‌های علمی برجسته اسرائیل که در سال ۱۹۹۴ از انگلستان به اسرائیل مهاجرت کرده می‌گوید: «من سالها بود که منتظر این جشن بودم، قرار بود که امسال، سال جشن و سرور باشد، اما حالا می‌بینم که جز غم و اندوه چیزی در انتظار ما نیست.»

سه تن از اعضای کمیته برگزارکننده مراسم سالگرد یکی پس از دیگری استعفا کرده‌اند. شایعاتی مبنی بر وجود فساد و سوءمدیریت در این زمینه بر سر زبانهاست، مقامات دست‌اندرکار برگزاری مراسم با یکدیگر به مسنازه مشغولند و بسیاری از

سراسرمانی در اشغال آنهاست، به‌راه انداخت.

اما شم‌توی افراطی، از اعضای حزب قدرتمند افراطیون مذهبی موسوم به «شاس» که از مهاجران آسیای مرکزی است، خود را یک اسرائیلی درجه دوم می‌داند. وی هفته گذشته دیوان عالی عدالت اسرائیل را به اعمال تبعیض علیه یهودیان غیراروپایی و غیرمذهبی متهم کرد.

تسور اسحاق رابین (نخست‌وزیر اسرائیل) را می‌توان نمادی از خشم افراطیون مذهبی دید که او را به نزدیکی به فلسطینیان و به‌خطر افکندن امنیت اسرائیل متهم می‌کردند. امروزه اعضای این دو جناح یکدیگر را با سنگ هدف قرار می‌دهند.

می‌توان گفت که برگزاری مراسم پنجاهمین سالگرد تأسیس دولت اسرائیل یک خودفروبی بیشتر نیست.

واشنگتن پست

صدام حسین و راز مظلومیت!

سیدهای برهانی

این پرسش متخذ از شعارها، مانورها و سخنرانیهای صدام است که این امر نمی‌تواند مبنای مستحکمی برای ارزیابی دقیق موضوع قرار گیرد. زیرا این شیوه‌ای قدیمی و مألوف در عالم سیاست است که حکومتها هنگامی که قادر نیستند نیازهای عینی، معمولی و روزمره مردم برای برخورداری از یک زندگی شرافتمندانه و بهره‌مند را فراهم کنند، دست به دامان دستاویزها و توجیهاتی ذهنی می‌شوند.

صدام نیز هرچه شرایط زندگی مردم عراق در سایه ماجراجوییهای وی سخت‌تر شده، آتش استقلال‌خواهی و اسلام‌خواهی را شعله‌ورتر کرده است. زیرا دستاوردهای حکومت در زمینه دستیابی به این آرمانهای مقدس قابل اندازه‌گیری و محاسبه نیست. کسی نیست که بتواند با متر و ترازو و حساب، نتیجه کار حکومت را در این خصوص نشان دهد. لذا زمینه خوبی برای غوغاسالاری، جنجال تبلیغاتی و سرانجام فریب افکار عمومی فراهم می‌شود تا در سایه آن مردم عراق تصور کنند محرومیت آنها از امکانات اولیه یک زندگی معمولی، بهایی است که برای استقلال خویش می‌پردازند.

همچنین در درجه بعد آنچه در ارزیابیهای سیاسی می‌تواند مبنای مطمئن‌تری برای داوری به‌شمار آید، بررسی عملکرد حکومت عراق و دستاوردهای آن در این زمینه است. آیا عراق در پرتو سیاستهای صدام و درگیری وی با قدرتهای سلطه‌گر به مرتبه بالاتری از استقلال دست یافته است؟ به‌نظر نمی‌رسد دلیل معقولی وجود داشته باشد که ما را از طرح یک ادعای جدی در این رابطه باز دارد. امروز می‌توان ادعا کرد عراق یکی از نمونه‌های اغلای از دست‌دادن استقلال در عین بهره‌مندی از ظرفیتهای عظیمی است که می‌تواند در خدمت استقلال کشور قرار گیرد. ظرف هفت سال گذشته، قدرتهای سلطه‌گر هر آنچه خواسته‌اند، در عراق کرده‌اند و در واقع صدام یکی از معدود رهبران جهان است که نقشی به غایت دلخواه قدرتهای سلطه‌گر بازی کرده است.

همین واقعیت موجب شد استقلال اعراب و ملت‌های عرب نیز به‌طرز

رهبر عراق در قیاس با آنان چندان خشن نمی‌نماید و یا دستکم اینکه فشاری مشابه رفتار رئیس‌جمهوری عراق از رهبران بسیاری از کشورهای دیگر سر می‌زند». این ادعا از ادعای پیشین توجه‌برانگیزتر است. زیرا این تعریف در وصف موجودی رفته است که داستانهای بسیاری از خشونت بی‌نظیر یا کم‌نظیر وی در اداره امور کشور، محافل سیاسی و مردمی را در بر گرفته است. حتی اگر خشونت وحشیانه صدام در طول دوره جنگ تحمیلی علیه ملت ایران را به‌کناری بگذاریم، کدامیک از رهبران جهان و بویژه رهبران خاورمیانه رفتاری مشابه مورد زیر در عرصه ملی نشان داده‌اند:

- قتل عام دسته جمعی هموطنان شامل تمامی اهالی یک شهر (حلیجه) بوسیله سلاحهای شیمیایی
- تصفیه فیزیکی تعداد زیادی از نزدیکان، مقامات دولتی و فرماندهان نظامی از جمله دامادها و پسر عموهایش (حسین کامل حسن و...)

- هدف قرار دادن شهرهای کشور با تسلیحات کشتار جمعی (موشکهای زمین به زمین)
- اعدامهای دسته جمعی ناراضیان، نظامیان و زندانیان در مقاطع مختلف، همچنین تعداد زیاد رانده‌شدگان و پناهندگان عراقی و جو رعبو و وحشت عجیبی که بر جامعه عراقی حکمفرماست، بیانگر میزان خشونت صدام در اداره امور کشور است. بدون پذیرفتن این حقیقت، چگونه می‌توان رأی تقریباً صددرصدی مردم عراق در تأیید صدام را در شرایط شناخته شده عراق توجیه کرد.

۳ - «راز خصومت بی‌پایان قدرتهای سلطه‌گر غربی را نه در رفتار مستبدانه وی (صدام) بلکه در سیاستهای استقلال‌خواهانه او باید جستجو کرد». رابطه «صدام» و «استقلال‌خواهی» نیز شایسته تأمل بیشتری است: به چه دلیل صدام باید موجودی استقلال‌خواه بحساب آید؟ اگر پاسخ

سه‌شنبه ۲۱ بهمن مقاله‌ای با عنوان «صدام حسین، دیکتاتور مظلوم!» از سیاسی‌نویس توانا جناب آقای «زیدآبادی» در این صفحه به چاپ رسید که حاوی لحن جدیدی نسبت به «صدام» در فضای مطبوعات ملی بود. رویه از پیش شناخته شده نویسنده محترم در نوپردازی و تفسیر جسورانه مسائل سیاسی قابل تحسین است.

بدون شک یک راه‌گرا می‌داشتن منطقی این شیوه و اعتنای جدی به آن، نقد و ارزیابی آن با استفاده از موازین علمی و حوصله عالمانه است. آنچه نگارنده در این فرصت خواهان آرایه آن است، طی موارد زیر و ضمن اشاره به بعضی مندرجات مقاله مزبور مطرح می‌شود:

۱ - «تاکنون هیچ رهبری در جهان به پایه صدام مورد فشار و آزار و تحقیر قدرتهای سلطه‌گر قرار نگرفته است». در این عبارت تنها کلمه «تحقیر» است که می‌تواند زمینه‌ای برای پذیرش ادعای فوق ایجاد کند. زیرا به‌حق رفتار صدام در صحنه بین‌المللی خالق یکی از حقارت‌آمیزترین انواع رهبری در جهان بوده است.

اما اگر مقصود نویسنده آن است که تاکنون قدرتهای سلطه‌گر هیچ رهبری را به اندازه صدام مورد فشار و آزار قرار نداده‌اند، مسئله بسی تفاوت خواهد یافت. زیرا کیست که برخورد مهربانانه و حمایت‌آمیز قدرتهای سلطه‌گر (متفقاً) با عراق را در جریان هشت سال جنگ تحمیلی به‌یاد نداشته باشد.

در واقع طی این دوره به‌رغم نقض انواع قوانین بین‌المللی از سوی صدام، قدرتهای سلطه‌گر جز بر حمایت از صدام و تجهیز وی به تسلیحات پیشرفته نیفزودند. حتی پس از حمله عراق به کویت که تحت‌الحمایه غیررسمی آمریکاست، خصومت و فشار آمریکا علیه عراق هر چیزی را در عراق بجز صدام تضعیف کرده است.

امروز موقعیت صدام در عراق از دوره ماقبل حمله آمریکا به عراق مستحکمتر است. در حالیکه در طول این مدت تقریباً هر علامتی از توانایی ملت یا دولت عراق سیر قهقراپی پیموده است. آیا چنین حجم بزرگی از واقعیت موجود در عراق (کشوری که قدرتهای سلطه‌گر به بهانه تجاوزش به کویت و به مدد تصمیمات بین‌المللی بر تمامی مقدرات آن تسلط یافته‌اند) به‌رغم اراده قدرتهای سلطه‌گر برای فشار و آزار بر صدام حاصل شده است؟ اگر به ظاهر امور نیز اکتفا کنیم، به‌نظر نمی‌رسد رفتار روسیه و فرانسه به‌عنوان قدرتهای سلطه‌گر نسبت چندانی با مفاهیمی چون فشار و آزار داشته باشد.

۲ - «رهبران بسیاری در خاورمیانه، آفریقا و آسیا هستند که رفتار

کم‌سابقه‌ای تضعیف شود. بازی صدام، کشورهای عرب حوزه خلیج فارس را به آمریکا وابسته‌تر کرد، وحدت نیم‌بند عربی را مضمحل ساخت و ساف را از کمکهای اقتصادی اعراب و اعتبار بین‌المللی پیشین محروم کرده و بدین ترتیب زمینه برتری روزافزون آمریکا و اسرائیل را در منطقه فراهم کرد.

واقعتهای فوق‌الذکر جایی برای استقلال‌خواه به‌شمار آوردن صدام باقی نمی‌گذارد مگر آنکه صدام را استقلال‌خواهی احمق به‌شمار آوریم که به‌رغم استقلال‌خواهی و به‌دلیل اتخاذ سیاستهای غلط، نتیجه معکوسی به‌بار آورده است. این احتمال نیز به‌دلیل استعدادهایی که صدام در بقای حکومت خویش نشان داده است، واقع‌بینانه نمی‌نماید.

۴ - «خوشنامترین سیاستمداران جهان بی‌هیچگونه شرمساری به حمایت از صدام حسین برخاستند». اگر بتوانیم عبارت فوق را به‌طور کامل بپذیریم باید حتماً اضافه نمایم سیاستمداران خوشنام جهان به‌دلیل بلایی که صدام اسباب نزول آن را بر جهان فراهم آورده است به حمایت از او برخاسته‌اند! زیرا نقش صدام به‌عنوان رهبر یک عضو رسمی خانواده بین‌المللی (کشور عراق) زمینه‌ای را فراهم کرده است که آمریکا برای آقایی برجھان تحت عنوان نظم نوین جهانی فرصتهای گرانبھایی بدست آورد.

در جریان برخورد آمریکا با عراق این تنها عراق نیست که وابسته‌تر و منکوبتر می‌شود. بلکه واقعیت سیاسی ناشی از این بحران در این محدوده متوقف نمی‌ماند و اثراتی بر مجموعه بین‌المللی خواهد گذاشت. بدین ترتیب رویه‌ای در برخورد شورای امنیت به‌رهبری آمریکا با کشورهای مستقل جهان پدید می‌آید که اصلاً به صلاح ما نیست. لذا رهبران کشورهای دیگر، چه به صدام خوشبین باشند و چه از او متنفر، مجبورند بنابر مصالح سیاسی کشورهای خویش مانع پیشرفت سیاستهای آمریکا در برخورد با عراق به‌رهبری صدام شوند و این سیاست است که در برخی مراحل بوی حمایت از صدام از آن به‌مشام می‌رسد.

در پایان گفتنی است به اعتقاد نویسنده این سطور، آنچه صدام را از دیگر سیاستمداران عالم جدا می‌سازد دیدگاه وی نسبت به سیاست به‌عنوان علم قدرت نیست. زیرا اغلب سیاستمداران سیاست را چیزی جز این نمی‌دانند. اما صدام به‌راستی از دیگر سیاستمداران امروز جهان قابل شناسایی است. او را به‌دلیل جایگاه رفیعی که برای «خشونت» در عرصه سیاست قائل است، می‌توان صاحب سبکی خاص در جهان سیاست به‌شمار آورد.

حقوق بشر در ایران بدون تبعیض برای همه افراد بشر

عکس از: بهروز مهری

اشاره

شیرین عبادی جزو اولین زنان ایرانی بود که به مسند قضوت نشست و اولین زن رئیس دادگاه در تاریخ ایران است. وی دارای کتابهایی چون: تاریخچه اسناد حقوق بشر در ایران، حقوق کودک، حقوق پناهندگان و سنت و تجدد در حقوق ایران است. وی در سال ۱۹۹۶ میلادی از سوی سازمان دیده‌بان حقوق بشر به‌خاطر مطالعات حقوقی در زمینه حقوق بشر که منجر به پیشبرد حقوق در ایران شد، لوح تقدیر دریافت کرده است.

خانم عبادی بگویی اعلامیه اسلامی حقوق بشر چیست؟ کی تصویب شده؟ و چه تفاوت‌هایی با اعلامیه جهانی حقوق بشر دارد؟

عبادی: هرچند در تعریف حقوق بشر اختلاف‌نظری وجود دارد تا به‌اکنون یک تعریفی جامع و واحد که مورد قبول تمام حقوقدانان جهان باشد از حقوق بشر نشده، با این حال مسئله نباید ما را به بیراهه بکشانند و فکر کنیم حقوق بشری، وجود ندارد. درست است که در تعریف سرمنشأ حقوق بشر اختلاف وجود دارد. اما در اینکه اصولی وجود دارد که در همه مرامها و مسلکها بی‌تردید جزو حقوق بشر شناخته می‌شود؛ هیچ حرفی نیست، مثلاً حق حیات. هیچ‌کس نیست که بگوید بشر حق حیات ندارد و می‌شود انسانی را کشت بدون دلیل و بدون مجوز. هیچ تردیدی نیست که انسانها آزاد به دنیا آمده‌اند، بنابراین باید آزاد زندگی کنند، نتیجتاً اصولی

اسلامی اهدانی داشت از جمله تحکیم مبانی وحدت بین دولتهای مسلمان، کوشش برای ریشه‌کن کردن تبعیض‌نژادی و استعمار به هرگونه و شکل، اتخاذ تدابیر لازم برای استقرار صلح و امنیت بین‌المللی و... کنفرانس اسلامی سه ارگان دارد؛ کنفرانس سلاطین و رؤسای دول، کنفرانس وزرای امور خارجه اسلامی و دبیرخانه و ارگانهای وابسته. بعد از انقلاب دولت ایران احساس کرد در جهان از ابزار حقوق بشر سوءاستفاده سیاسی می‌شود، خصوصاً دولت ایران چند اخطار گرفته بود (از سازمان ملل). به همین دلیل پیشرو و مبتکر اعلامیه‌ای شد به‌نام اعلامیه حقوق بشر اسلامی. در نوزدهمین اجلاس وزرای خارجه که در قاهره تشکیل شده بود.

پس می‌بینیم اگر اعلامیه جهانی حقوق بشر به‌دنبال یک ضرورت بین‌المللی بعد از جنگ جهانی دوم در مجمع عمومی سازمان ملل به‌تصویب رسید، اعلامیه اسلامی حقوق بشر به ابتکار ایران در کنفرانس اسلامی وزرای خارجه در قاهره به‌تصویب رسید. نکته‌ای که ذکر آن بسیار ضرورت دارد، این است که بعد از تصویب این اعلامیه اکثر کشورهای اسلامی به آن پیوستند و از جمله دولت ایران که خود مبتکر آن بود. از آن موقع به‌بعد دولت ایران هر زمان که از سازمان ملل در زمینه عدم رعایت اعلامیه حقوق بشر اخطار می‌گیرد، حرفی برای گفتگو پیدا کرده است. و عنوان می‌کند که تابع اعلامیه اسلامی حقوق بشر هستیم. این حرف و استدلال فی‌نفسه خوب و باارزش است، اما از جهت حقوقی معتبر نیست، چرا؟ برای اینکه وقتی در سال ۱۳۵۱ دولت ایران به منشور کنفرانس اسلامی پیوست و یک شرط را برای عضویت خود گذاشت و گفت من به این شرط به منشور کنفرانس اسلامی و سایر ارگانها و تصمیمات آن می‌پیوندم که اگر تعارضی بین منشور سازمان ملل با منشور و تصمیمات کنفرانس اسلامی وجود داشته باشد منشور و مقررات سازمان ملل مقدم و مجزا باشد. اکنون نیز این شرط را از بین نبرده و از سازمان ملل نیز خارج نشده است. بنابراین از دیدگاه حقوقی صرف (تأکید می‌کنم من یک حقوقدانم و فقط قانون را بلدم و سیاست بلد نیستم و سیاسی صحبت نمی‌کنم). از دیدگاه یک حقوقدان حرفه‌ای ایران نمی‌تواند برای تخطی از موازین حقوق بشر به اعلامیه اسلامی حقوق بشر استناد کند، برای اینکه آن‌موقع این شرط را گذاشته است.

در اعلامیه اسلامی حقوق بشر نکته قابل ذکر این است که ماده ۲۴ آن را عیناً قرائت می‌کنم: «کلیه حقوق و آزادیهای مذکور در این سند مشروط به مطابقت با شریعت اسلامی است». پس بنابراین در اعلامیه اسلامی حقوق بشر یک خط‌کش داریم و آن شریعت مقدس اسلام است. و حتی که در اسلام شناخته نشده باشد در اعلامیه اسلامی حقوق بشر به‌رسمیت شناخته نمی‌شود.

آیا تفاوتی بین حقوق بشر و حقوق بشر اسلامی وجود دارد؟

عبادی: متأسفانه برخی این چنین می‌اندیشند که برای مسلمانان یک حقوق بشر جداگانه‌ای وجود دارد و مسلمانان به‌مناسبت اسلامشان و به مناسبت مذهبشان بایستی حقوق بیشتری داشته باشند و تفسیرشان از حقوق اسلامی این است. این تفسیر درست نیست، با مذهب مقدس اسلام و باقرآن کریم هم سازگار نیست. چرا؟ برای اینکه در قرآن کریم آیه‌ای هست که سرلوحه حقوق بشر است.

یا ایها الناس انا خلقناکم من ذکر و انثی وجعلناکم شعوباً و قبائل لتعارفوا ان اکرمکم عندالله اتقیکم. خداوند فرمود: مردم، من شما را از دسته‌های مختلف و گوناگون آفریده‌ام، یعنی چه، یعنی اینکه از کشورهای گوناگون، از عقاید گوناگون آفریده‌ام و بدانید شما همه نزد خداوند برابرید، و تقوا فقط تنها ملاک برتری است. پس اساساً من با این تفسیر که مسلمانها حقوق جداگانه‌ای دارند مخالفم، این با اسلام سازگاری ندارد و امیدوارم کسانی که با اعلامیه اسلامی حقوق بشر کار می‌کنند متوجه این مسئله باشند که بشر واحد است در جهان، همه ما مخلوق خداوند هستیم، هیچ‌کس بر دیگری امتیازی ندارد مگر بلال حبشی امتیازی بر دیگری داشت؟ مگر اقلیتها در صدر اسلام چگونه در آزادی و رفاه زندگی می‌کردند؟ پس این چه برداشت نادرستی است از اعلامیه اسلامی حقوق بشر که ما اعلامیه اسلامی دیگری نوشته‌ایم برای بشرها و حقوقی برای بشرها قائل شده‌ایم؟ به‌نظر من آنچه که در اصل ۲۴ اعلامیه اسلامی حقوق بشر آمده که تمام قوانین با شریعت مقدس اسلام انطباق داشته باشد در حقیقت شریعت مقدس اسلام بر تساوی انسانهاست. هرچیز دیگری برداشت غلط و تفسیر غلط از اسلام است. اسلام دینی فراگیر، جهانشمول بر مبنای عدالت و برابری انسانهاست. تفاسیر غلط است که این دین را به‌صورت یک امتیاز و به‌صورت انحصار برای عده‌ای از مردم جهان در می‌آورد.

خداوند کی فرمود ان اکرمکم عندالله ذکورکم؛ این قوانین را که ما داریم مسلماً با روح الوای اسلام هم انطباقی ندارد. می‌گویند پدر و یا جد پدری بچه‌اش را بکشد قصاص ندارد و اخیراً دیدیم مردی که با تفنگ پسر پانزده ساله خود را کشته بود و جسدش را مخفی کرده بود، بعد از دستگیری اقرار کرد و جرم او ثابت شد، دادگاه فقط به دو سال و نیم او را محکوم کرد. این‌گونه قوانین چگونه توجیه می‌شوند؟ آیا می‌خواهیم بگوییم این قوانین با اعلامیه اسلامی حقوق بشر موافقت دارد؟ به‌نظر من نه. این قوانین با اعلامیه اسلامی حقوق بشر و اعلامیه جهانی حقوق بشر مغایر هردوای اینهاست، برای اینکه اسلام هرگز اجازه نداده است پدری بچه‌اش را بکشد. تفسیر غلط از اسلام است که ما را به اینجا می‌کشاند.

دلایل اخطار کمیسیون حقوق بشر سازمان ملل به ایران را چه می‌دانید؟

عبادی: دولت ایران به علت مغایرتی که حقوق بشر و قوانین داخلی داشته اخطار گرفته است. هروقت دولتی به کنوانسیون یا مقاله‌نامه‌ای پیبوند متعهد اجرای آن می‌شود و بایستی آن را اجرا بکند یا این‌گونه بگوید کجایش را قبول ندارم و آن یک تیکه را اجرا نمی‌کنم و اگر دولت ایران چیزی را پذیرفت باید آن را اجرا کند و اگر اجرا نکرد به او اخطار می‌دهند، تو که قبول کرده‌ای چرا نپذیرفته‌ای؟ پس بنابراین توجه داشته باشیم که اخطار به کشورهای جهان از سوی حقوق بشر زمانی صورت می‌گیرد که شما تعهدی را بپذیرید و آن را انجام ندهید. به‌عنوان مثال دولت ایران در چند مقاله‌نامه متعهد شده که برده‌فروشی را ممنوع بکند و برده‌فروشی نداشته باشیم. آخرین قرارداد بین‌المللی در زمینه منع برده‌فروشی به‌نام قرارداد تکمیلی منع بردگی و برده‌فروشی و عملیات و ترتیباتی که مشابه بردگی است. و مصوب ۱۹۵۶ میلادی سازمان ملل است و در سال ۱۳۳۷ دولت ایران به این قرارداد ملحق شد و متعهد اجرای آن، و آن را قبول داشته که به آن عمل بکند. در این سند بین‌المللی بردگی را تعریف و آن را ممنوع کرده است و اعمالی را برده‌فروشی محسوب کرده و دولت‌های متعاقد حق ندارند این کارها را بکنند. در یکی از این بندهای این مقاله‌نامه گفته می‌شود که هر ترتیب و یا رسوم و یا قانونی که به موجب آن پدر و مادر و یا قیم حق داشته باشند زنی را بدون اینکه رضایت داشته باشد به عقد و ازدواج دیگری درآورد، این برده‌فروشی، و ممنوع است. و همچنین هر رسم و رسومی و قانونی که اجازه بدهد کودک زیر ۱۸ سال به‌وسیله والدینش به ازدواج دیگری در بیاید ممنوع است و دولت ایران در سال ۱۳۳۷ قبول کرد که شوهر دادن زن بدون رضایت خودش برده‌فروشی، و ممنوع است. حال در سال ۱۳۷۶ با کمال تأسف وقتی قانون مدنی خودمان را باز می‌کنیم می‌بینیم که قید شده است سن ازدواج در ایران برای دختر ۹ سال تمام قمری و برای پسر ۱۵ سال تمام قمری است، صرف‌نظر از اینکه سن ۹ سال قمری سن پایینی است برای ازدواج، اما مسئله به همین جا ختم نمی‌شود. برای اینکه تبصره این ماده می‌گوید پدر و یا جدپدری حق دارد فرزند خودش را به سن بلوغ نرسیده یعنی زیر ۹ سال است به ازدواج دیگری درآورد با این ترتیب به موجب قانون مدنی، پدر و جدپدری حق دارد حتی دختر یک ماهه خود را به عقد و

و از مجلس تقاضا بکنند که این قوانین نقض بشوند و حال آنکه مهمترین وظیفه این سازمان داخل کشور است. نکته‌ای که ذکرش ضرورت دارد این است که حقوق بشر مقوله‌ای است حقوقی نه سیاسی، مهمترین دیدگاه، یک سازمان حقوق بشر باید دیدگاه قانونی باشد. آیا کمیسیون اسلامی حقوق بشر در ایران تا به حال در مورد قوانین ما صحبت کرده است؟ امیدوارم روزی برسد اینها در مورد قوانین و لزوم بازنگری در قانون صحبت بکنند.

آقای موسوی‌لاری چند روز پیش در مورد جرم سیاسی و هیأت منصفه دادگاههای سیاسی نکاتی را ذکر کردند، در این مورد شما چه نظری دارید؟

عبادی: به موجب قانون اساسی که خوبهای شهدای ماست، جرایم سیاسی و مطبوعاتی بایستی در محاکم دادگستری به صورت علنی و با حضور هیأت منصفه برگزار بشود که متأسفانه تا به الان باگذشت ۲۰ سال از پیروزی انقلاب اسلامی این اصل رعایت نشده و بارها از طرف حقوقدانان، اجرای این اصل از قانون اساسی خواسته شده است. تا به الان عملکرد بر این بوده که تمام جرایم سیاسی را عنوان ضدانقلابی به آن می‌دادند و در محاکم انقلاب به صورت غیرعلنی و در اتاق‌های در بسته بدون حضور هیأت منصفه رسیدگی می‌کردند. نمونه‌اش را فرماً در مورد فرج سرکوهی، امیر انتظام و سایر موارد داشته‌ایم و حال آنکه این‌گونه محاکمات ولو اینکه به آزادی متهم منجر بشود درست نیست زیرا بایستی علنی و با حضور هیأت منصفه باشد.

معمولاً در انقلابهایی که در جهان رخ می‌دهد دادگاه انقلاب را نیز درست می‌کنند یعنی در اوایل انقلاب چون همه جای مملکت سر جای خود نیست. و یک پلیسویی بر سازمانها حاکم است و عده‌ای می‌خواهند از این پلیسوا استفاده بکنند بر ضد انقلاب، محاکمه و مجازات اینها شیوه خاصی را می‌طلبند، و آنها را در دادگاه انقلاب محاکمه می‌کنند. مانند دادگاه نظامی و صحرایی که ضرورت زمان جنگ ایجاد می‌کند که به جرمی که اتفاق افتاده و در زمان صلح به کیفیت دیگری رسیدگی می‌شود، در زمان جنگ به چشم دیگری به آن نگاه می‌کنند. سریع، یک دادگاه صحرایی تشکیل می‌دهند و طرف را اعدام می‌کنند، چون نمی‌شود آن را طول داد. در هر انقلابی نیز همین‌طور است. در شش ماهه اول و یا سالهای اول ضدانقلابها را بدین‌صورت محاکمه می‌کنند برای اینکه زمان از دست نرود. اما جالب است که بیست سال از پیروزی انقلاب می‌گذرد و انقلاب خوشبختانه پیروز شده و ثمره آن جمهوری اسلامی است. ما پنج دوره انتخابات ریاست جمهوری داشته‌ایم اما هنوز هم به جرایم سیاسی مان می‌گوییم ضدانقلاب و هنوز هم دادگاه انقلاب داریم [۱۰۰۰] الان اگر کسی مرتکب جرمی شود جرم او سیاسی است و باید طبق قانون اساسی در دادگاه دادگستری و به صورت علنی و با حضور هیأت منصفه باشد. این اصل سالهاست که رعایت نمی‌شود و خوشحالم که اعتراضات چندساله ما مورد توجه حکومت قرار گرفته و آقای موسوی‌لاری معاون حقوقی رئیس‌جمهوری آقای خاتمی عنوان کرده‌اند که درصدد این هستند که جرم سیاسی تعریف بشود و در محاکم دادگستری و با حضور هیأت منصفه رسیدگی بشود.

آیا ما در قوانین تبعیض براساس قانون داریم یا خیر؟

عبادی: طبیعتاً خداوند همه ما را یکسان آفریده و انسانها صرف‌نظر از مذهب، جنسیت، جایگاه اجتماعی، ملیت، قومیت و زبان با هم برابرند و حقوق برابر دارند اما متأسفانه می‌بینیم که این اصل در اعلامیه حقوق بشر اسلامی و هم در اعلامیه جهانی حقوق بشر شناخته شده و از همه مهمتر مبنای شریعت مقدس اسلام است گاهی اوقات در قوانین رعایت نمی‌شود به‌عنوان مثال جرم واحد برحسب اینکه مرتکب آن چه کسی باشد مجازات آن فرق می‌کند، قانون مجازات اسلامی می‌گوید زنی زن بدون شوهر و مرد بدون زن صد ضربه شلاق است اگر دختر و پسری که در قید زوجیت نیستند عمل زشت و منکر مرتکب شوند جرم آن صد ضربه شلاق است. اما اگر مرد غیرمسلمان باشد و زن مسلمان، مجازات مرد اعدام است و مجازات دختر صد ضربه شلاق، برحسب اینکه آن زنا را مرد مسلمان یا غیرمسلمان مرتکب شده باشد میزان مجازات از صد ضربه شلاق می‌رسد به اعدام. این یک نوع نابرابری است. چرا؟ اگر کاری بد است برای همه باید بد باشد. و یا اینکه می‌بینیم در قانون ما لواط جرم است و مجازات آن اعدام، مقدمه لواط هم جرم شناخته می‌شود، یعنی اگر کسی مرتکب این عمل بشود مجازات آن شلاق است. اما در حالیکه اگر اعل غیرمسلمان باشد و مفعول مسلمان شلاق، برای غیرمسلمان تبدیل می‌شود به اعدام این یک نوع تبعیض است.

ما در قوانین کشورمان حق حیات را در بسیاری از موارد نادیده می‌گیریم.

ازدواج دیگری در بیابورد و صحت چنین ازدواجی موکول به رضایت دختر وقتی که به سن بلوغ برسد نیست.

ماده ۱۰۴۱ قانون مدنی می‌گوید که نکاح قبل از بلوغ ممنوع است اما تبصره ۱۲۱۰ قانون مدنی تعریف کرده است که سن ازدواج پسر ۱۵ سال قمری و دختر ۹ سال تمام قمری برای ازدواج است. باکمال تأسف من تبصره ماده ۱۰۴۱ قانون مدنی را می‌خوانم: «عقد و نکاح قبل از بلوغ با اجازه ولی صحیح است به شرط مصلحت مولی علیه». و بدین ترتیب هم می‌توان دختر نوزادی را هم طبق صوابدید پدر و یا جدپدری به عقد و ازدواج مرد دیگری در آورد. نکته قابل توجه این است که تشخیص مصلحت مولی علیه یعنی فرزند برعهده پدر و جدپدری است و هیچ‌کس و هیچ‌مقام دولتی حق نظارت در این را ندارد. پدر خودش به شخصه تصمیم می‌گیرد که دختر یک ماهه‌اش را به عقد و ازدواج دیگری درآورد و بگوید مصلحت او در این بود و دولت یا دادگاه و یا به طریق اولی مادر حق نظارت بر تشخیص این مصلحت را ندارد. و از همه دردناکتر شرط صحت چنین ازدواجی موکول به موافقت دختر بعد از رسیدن به سن بلوغ نیست. بعضی دختر یکماهه را پدر و جدپدری، پدر

عکس از: بهروز مهری

اشاره شیرین عبادی جزو اولین زنان ایرانی بود که به مسند قضاوت نشست و اولین زن رئیس دادگاه در تاریخ ایران است. وی دارای کتابهایی چون: تاریخچه اسناد حقوق بشر در ایران، حقوق کودک، حقوق پناهندگان و سنت و تجدد در حقوق ایران است. وی در سال ۱۹۹۶ میلادی از سوی سازمان دیده‌بان حقوق بشر به‌خاطر مطالعاتِ حقوقی در زمینه حقوق بشر که منجر به پیشبرد حقوق در ایران شد، لوح تقدیر دریافت کرده است.

خانم عبادی بگوییید اعلامیه اسلامی حقوق بشر چیست؟
چجست؟
کسی تصویب شده؟
و چه تفاوتهایی با اعلامیه جهانی حقوق بشر دارد؟

عبادی: هرچند در تعریف حقوق بشر اختلاف‌نظری وجود دارد تا‌به‌اکنون یک تعریفی جامع و واحد که مورد قبول تمام حقوقدانان جهان باشد از حقوق بشر نشده، با این حال مسئله نباید ما را به بیراهه بکشاند و فکر کنیم حقوق بشری، وجود ندارد. درست است که در تعریف سرمنشأ حقوق بشر اختلاف وجود دارد. اما در اینکه اصولی وجود دارد که در همه مرامها و مسلکها بی‌تردید جزو حقوق بشر شناخته می‌شود؛ هیچ حرفی نیست، مثلاً حق حیات. هیچ‌کس نیست که بگوید بشر حق حیات ندارد و می‌شود انسانی را کشت بدون دلیل و بدون مجوز. هیچ تردیدی نیست که انسانها آزاد به دنیا آمده‌اند، بنابراین باید آزاد زندگی کنند، نتیجتاً اصولی هم هست. در حقوق بشر که اختلافی در آن نیست، یعنی کسی جرأت نمی‌کند که بگوید من این اصل را قبول ندارم، برای اینکه اینقدر بدیهی است که ناشی از عقل و منطق سلیم بشری است. مشاهده وحشیگری و جنایت فاشیسم و نازیسم در جنگ جهانی دوّم انگیزه توجه به شخصیت و حیثیت انسانی و توسعه بین‌المللی از حقوق بشر شد و به‌انگیزه آن اعلامیه جهانی حقوق بشر، تهیه و تصویب شد. اعلامیه جهانی حقوق بشر در آوریل ۱۹۴۵ با شرکت نمایندگان ۵۰ کشور به تصویب رسید. در این اعلامیه، آن اصولی که کمتر در موردش اختلاف بود به تصویب رسید و در مقدمه اعلامیه حقوق بشر آمده است، برای جلوگیری از جنگ دیگری دولت‌ها موظف هستند که حقوق‌بشر را رعایت کنند، دولت‌ها موظفند ضمن رعایت حقوق بشر و احترام به شخصیت انیسانها، دنیای بهتری را بسازند. بنابراین خطاب اعلامیه حقوق بشر به دولت‌هاست، زیرا این دولت‌ها بودند که حقوق بشر را زیر پا می‌گذاشتند و می‌گذارند. حقوق بشر به وسیله مردم عادی زیر پا گذاشته نمی‌شود زیرا من اگر حقوق کسی را زیر پا بگذارم می‌تواند با مراجعه به دادگستری دادخواهی کند. اما اگر دولت‌ها یعنی نیروی برتر جامعه بخواهد به حقوق شما تخطی کند شما به کجا باید بروید و شکایت کنید؟ پس بنابراین مقوله حقوق بشر در همه‌جای دنیا از ابتدای تأسیس مقوله‌ای است ضد حکومت و خطاب حقوق بشر به حکومت‌هاست. هرگز فردی را برای تخطی از حقوق‌بشر محاکمه نکرده‌اند. بلکه این دولت‌ها و سازمان‌های دولتی هستند که برای تخطی از حقوق بشر محاکمه شده‌اند. بعد از اینکه اعلامیهٔ حقوق بشر به تصویب رسید، این اعلامیه کلیاتی را بیان می‌کرد که ضمانت اجرا هم نداشت. به‌دنبال آن میثاق‌های بین‌المللی حقوق‌بشر یعنی میثاق بین‌المللی حقوق مدنی – سیاسی و میثاق بین‌المللی اقتصادی و اجتماعی به‌تصویب رسیده که در این میثاق‌ها اعلامیه حقوق‌بشر تبیین بیشتری شد. این را توضیح دادم که وقتی می‌گوییم بشر حق حیات دارد و آزاد است و حق انتخاب زندگی خود را دارد یعنی چه؟

در میثاق بین‌المللی حقوق مدنی – اجتماعی کمیسیونی پیش‌بینی شد در سازمان ملل و این کمیسیون نظارت می‌کند بر اجرای حقوق بشر در جهان و کشورهای زیادی به این کمیسیون پیوسته‌اند از جمله کشور ایران و ما قبول کردیم که اعلامیه حقوق‌بشر را رعایت بکنیم و حکمیت کمیسیون حقوق بشر را بپذیرفته‌ایم.

از آن زمان سال‌ها گذشت و تحولات عمیقی در جهان به‌وجود آمد از جمله دولت اسرائیل با حمایت بی‌دریغ آمریکا تأسیس شد و کشورهای مسلمان که مسئله اسرائیل داشت آرام، آرام آنها را متحد می‌کرد به فکر

سازمانی براساس ارزش‌های اسلامی افتادند. پس از چند نشست بالاخره در سال ۱۹۷۲ میلادی با شرکت نمایندگان ۳۰ کشور مسلمان، کنفرانس در جده عربستان تشکیل شد و منشور کنفرانس اسلامی به‌تصویب رسید. کنفرانس

حقوق بشر جداگانه‌ای وجود دارد و مسلمانان به‌مناسبت اسلامشان و به مناسبت مذهبشان بایستی حقوق بیشتری داشته باشند و تفسیرشان از حقوق اسلامی این است. این تفسیر درست نیست، با مذهب مقدس اسلام و باقرآن کریم هم سازگار نیست. چرا؟ برای اینکه در قرآن کریم آیه‌ای هست که سرلوحه حقوق بشر است.

یا ایهاالناس انا خلقناکم من ذکر و انثی وجعلناکم شعوباً و قبائل لتعارفو ان‌اکرمکم عندالله اتقیکم. خداوند فرمود: مردم، من شما را از دسته‌های مختلف و گوناگون آفریده‌ام. یعنی چه، یعنی اینکه از کشورهای گوناگون، از عقاید گوناگون آفریده‌ام و بدانید شما همه نزد خداوند برابرید، و تقوا فقط تنها ملاک برتری است. پس اساساً من با این تفسیر که مسلمان‌ها حقوق جداگانه‌ای دارند مخالفم. این با اسلام سازگاری ندارد و امیدوارم کسانی‌که با اعلامیه اسلامی حقوق بشر کار می‌کنند متوجه این مسئله باشند که بشر واحد است در جهان، همه ما مخلوق خداوند هستیم، هیچ‌کس بر دیگری امتیازی ندارد مگر بلال حبشی امتیازی بر دیگری داشت؟ مگر اقلیت‌ها در صدر اسلام چگونه در آزادی و رفاه زندگی می‌کردند؟ پس این چه برداشت نادرستی است از اعلامیه اسلامی حقوق‌بشر که ما اعلامیه اسلامی دیگری نوشته‌ایم برای بشر‌ها و حقوقی برای بشر‌ها قائل شده‌ایم؟ به‌نظر من آنچه که در اصل ۲۴ اعلامیه اسلامی حقوق‌بشر آمده که تمام قوانین با شریعت مقدس اسلام انطباق داشته باشد در حقیقت شریعت مقدس اسلام بر تساوی انسان‌هاست. هرچیز دیگری برداشت غلط و تفسیر غلط از اسلام است. دینی فراگیر، جهانشمول بر مبنای عدالت و برابری انسان‌هاست. تفاسیر غلط است که این دین را به‌صورت یک امتیاز و به‌صورت انحصار برای عده‌ای از مردم جهان در می‌آورد.

تفاوت‌های موجود بین حقوق مندرج در اعلامیه جهانی بشر و اعلامیه اسلامی حقوق بشر را چگونه ارزیابی می‌کنید؟

عبادی: بین اعلامیه اسلامی حقوق‌بشر و اعلامیه جهانی حقوق‌بشر تفاوت بنیادین نیست. هر دو تا به حقوق‌بشر احترام گذاشته‌اند. هر دو تا از حقّی یاد کرده‌اند که خداوند به بشر داده و حکومت‌ها مکلف به احترام و رعایت آن حق هستند. گفتم تفسیر غلط از اسلام است که ما را به بیراهه می‌کشاند به‌عنوان مثال: حق حیات سرمنشأ حقوق بشر است. این حق بدین معناست که جان انسان محترم است در دست خالق است و کسی حق ندارد بدون مجوز قانونی دیگری را بکشد. پس بنابراین قتل بزرگترین گناه‌بشری است و قاتل باید مجازات بشود. این اصل هم در اعلامیه جهانی حقوق بشر و هم در اعلامیه میثاق حقوق مدنی و سیاسی به‌رسمیت شناخته شده و هم در

عبادی: مناسبتانه برخی این چنین می‌اندیشند که برای مسلمانان یک عبادی، مناسبتانه برخی این چنین می‌اندیشند که برای مسلمانان یک عبادی، مناسبتانه بایستی حقوق بیشتری داشته باشند و تفسیرشان از حقوق اسلامی این است. این تفسیر درست نیست، با مذهب مقدس اسلام و باقرآن کریم هم سازگار نیست. چرا؟ برای اینکه در قرآن کریم آیه‌ای هست که سرلوحه حقوق بشر است.

دولت ایران به علت مغایرتی که قوانین داخلی با حقوق بشر داشته اخطار گرفته است.

اعلامیه اسلامی حقوق‌بشر. اما چون در اعلامیه اسلامی قید شده تمام حقوق به شرط رعایت شریعت مقدس اسلام است و از اسلام تفاسیر گوناگون می‌شود این موجب شده است که ما در قوانین کشورمان حق حیات را در بسیاری از موارد نادیده بگیریم. منجمله قصاص، زمانی امکان دارد که مرد

مسلمانی کشته شود و اگر شما مرد مسلمانی را بکشید و نتوانید از خانواده مقتول رضایت بگیرید قصاص می‌شوید، زیرا دچار بدترین گناه بشری شده‌اید. اما متأسفانه می‌بینیم این حق را فقط برای مسلمان‌ها پیش‌بینی کرده‌اند. یعنی در قانون مجازات اسلامی قید شده که اگر مرد و یا زن غیرمسلمانی کشته شود قصاص ندارد، و فقط دیه دارد. پس بدین ترتیب اگر پول داشته باشیم می‌توانیم تمام زرتشتی‌ها و مسیحی‌ها را بکشیم و قصاص هم نشویم. آیا این درست است؟ آیا این با روح والای عدالتخواهی که در اسلام هست انطباق دارد؟ مثال دیگر قصاص فقط مخصوص مرد مسلمان است، پس اگر زن مسلمان کشته بشود اگر خانواده مقتوله بخواهند تقاضای قصاص قاتل را بکنند نصف خونبهای مرد قاتل را باید به او بدهند. شما تصور بکنید، خانواده‌ای دخترش را از دست داده است تازه باید چندین میلیون تومان هم به قاتل دستخوش بدهد. آیا این با روح اسلام برابری دارد؟

عبادی: طبیعتاً خداوند همه ما را یکسان آفریده و انسان‌ها صرف‌نظر از مذهب، جنسیت، جایگاه اجتماعی، ملیت، قومیت و زبان با هم برابرند و حقوق برابر دارند اما متأسفانه می‌بینیم که این اصل در اعلامیه حقوق بشر اسلامی و هم در اعلامیه جهانی حقوق بشر شناخته شده و از همه مهتمتر مبنای شریعت مقدس اسلام است گاهی اوقات در قوانین رعایت نمی‌شود به‌عنوان مثال جرم واحد برحسب اینکه مرتکب آن چه کسی باشد مجازات آن فرق می‌کند، قانون مجازات اسلامی می‌گوید زنای زن بدون شوهر و مرد بدون زن صد ضربه شلاق است اگر دختر و پسری که در قید زوجیت نیستند عمل زشت و منکر مرتکب شوند جرم آن صد ضربه شلاق است. اما اگر مرد

ما در قوانین کشورمان حق حیات را در بسیاری از موارد نادیده می‌گیریم.

ازدواج دیگری در بیاورد و صحت چنین ازدواجی موکول به رضایت دختر وقتی که به سن بلوغ برسد نیست.

ماده: ۱۰۴۶ قانون مدنی می‌گوید که نکاح قبل از بلوغ ممنوع است اما تبصره ۱۲۱۰ قانون مدنی تعریف کرده است که سن ازدواج پسر ۱۵ سال قمری و دختر ۹ سال تمام قمری برای ازدواج است. باکمال تأسف من تبصره ماده ۱۰۴۶ قانون مدنی را می‌خوانم: «عقد و نکاح قبل از بلوغ با اجازه ولی صحیح است به شرط مصلحت مولی‌علیه»، و بدین ترتیب هم می‌توان دختر نوزادی را هم طبق صوابدید پدر و یا جدپدیری به عقد و ازدواج مرد دیگری در آورد. نکته قابل توجه این است که تشخیص مصلحت مولی‌علیه یعنی فرزند برعهده پدر و جدپدیری است و هیچ‌کس و هیچ‌مقام دولتی حق نظارت در این را ندارد. پدر خودش به شخصه تصمیم می‌گیرد که دختر یک ماهه‌اش را به عقد و ازدواج دیگری درآورد و بگوید مصلحت او در این بود و دولت یا دادگاه و یا به طریق اولی مادر حق نظارت بر تشخیص این مصلحت را ندارد. و از همه دردناکتر شرط صحت چنین ازدواجی موکول به موافقت دختر بعد از رسیدن به سن بلوغ هم نیست. یعنی دختر یکماهه را پدر و جدپدیری شوهر بدهد. دختر وقتی به سن هجده سالگی می‌رسد می‌گیرند بروخانه شوهرت و می‌گویند نمی‌خواهم، می‌گویند این مرد را من کجا دیده‌ام کجا به او بله گفته‌ام کی شوهر من شد؟ قانون مدنی ما می‌گوید چون پدرت تورا عقد کرده، این عقد درست است و تو حق نداری حرف بزنی و ازدواج تو نیز معتبر است. آیا این همان مسئله‌ای نیست که در مقاله‌لنامه سال ۱۹۵۶ میلادی از آن به‌عنوان برده‌فروشی معرفی شده، و دولت ایران در سال ۱۳۳۷ به آن ملحق شده و متعهد شده که این کار را نکند، چرا ما داریم؟ با این ترتیب اگر سازمان ملل برای ما اخطار بفرستد که شما برخلاف حقوق بشر عمل می‌کنید ما باید برنجیم؟ و آیا جواب اخطار این است که شما چرا اسرائیل را محکوم نمی‌کنید؟ چرا عربستان را محکوم نمی‌کنید؟ و چرا‌های دیگر را.

در اینکه عملکرد سازمان ملل ممکن است در بعضی از مقاطع و امور سیاسی باشد بحثی ندارم مسلماً کشورهای زیادی در جهان هستند مثل اسرائیل که حقوق بشر را زیر پا می‌گذارند، اما اینکه آمریکا و اسرائیل حقوق بشر را زیر پا بگذارند آیا مجوز این خواهد شد که ما هم حقوق بشر را نادیده بگیریم و زیر پا بگذاریم مسئله فقط بر سر همین است.

کمیسیون حقوق بشر اسلامی که در ایران تشکیل شده است چه نوع سازمانی است و تاریخ تأسیس آن را بیان کنید؟

عبادی: سازمان حقوق بشر اسلامی که در حقیقت از چند سال پیش تأسیس شد آن‌طور که خودشان می‌گویند N. G. O است، یعنی مؤسسه‌ای غیردولتی که برای اجرای حقوق بشر در ایران نظارت می‌کند. هر کس

می‌تواند یک سازمان درست بکند مستقل از حکومت که بر اجرای وظایف حکومت نظارت بکند. یکی از این سازمان‌ها، سازمان حقوق بشر اسلامی است و هدف آن نظارت بر حقوق بشر در ایران و جهان و رئیس آن آیت‌الله زیدی رئیس قوه قضائیه است که البته کمی باعث تعجب است زیرا که همان‌طور که گفتم حقوق بشر یک مقوله ضدحکومتی است و حکومت‌ها هستند که به حقوق بشر تخطی می‌کنند.

بنابراین وقتی یک N. G. O یک سازمان غیردولتی در ایران تأسیس می‌شود که می‌گوید من با اعلامیه اسلامی حقوق بشر می‌خواهم نظارت بکنم بر اجرای حقوق بشر در ایران، ای کاش از افراد غیرحکومتی تشکیل می‌شد، و ای کاش دیگر اینکه این کمیسیون فقط در زمینه خارج از ایران کار نمی‌کرد یعنی فقط اعلامیه نمی‌داد و نقض حقوق بشر را در بوسنی هرزگوین و یا اسرائیل و یا جاهای دیگر محکوم بکند، و نگاهی داشت به داخل ایران و نقض حقوق در قوانین ایران، و مورد بحث و گفتگو قرار می‌دادند، من تا به حال برنخورده‌ام به اینکه آقای ضیایی فر یا کمیسیون حقوق بشر اسلامی در ایران در زمینه قوانینی که ناقض حقوق بشر در ایران است اعلامیه‌ای بدهند

موزی‌لاری معاون حقوقی رئیس‌جمهوری آقای خامنی عنوان کرده‌اند که درصدد این هستند که جرم سیاسی تعریف بشود و در محاکم دادگستری و با حضور هیأت متصفه رسیدگی بشود.

آیا ما در قوانین تبعیض براساس قانون داریم یا خیر؟

عبادی: طبیعتاً خداوند همه ما را یکسان آفریده و انسان‌ها صرف‌نظر از مذهب، جنسیت، جایگاه اجتماعی، ملیت، قومیت و زبان با هم برابرند و حقوق برابر دارند اما متأسفانه می‌بینیم که این اصل در اعلامیه حقوق بشر اسلامی و هم در اعلامیه جهانی حقوق بشر شناخته شده و از همه مهتمتر مبنای شریعت مقدس اسلام است گاهی اوقات در قوانین رعایت نمی‌شود به‌عنوان مثال جرم واحد برحسب اینکه مرتکب آن چه کسی باشد مجازات آن فرق می‌کند، قانون مجازات اسلامی می‌گوید زنای زن بدون شوهر و مرد بدون زن صد ضربه شلاق است اگر دختر و پسری که در قید زوجیت نیستند عمل زشت و منکر مرتکب شوند جرم آن صد ضربه شلاق است. اما اگر مرد

غیرمسلمان باشد و زن مسلمان، مجازات مرد اعدام است و مجازات دختر صد ضربه شلاق. برحسب اینکه آن زنا را مرد مسلمان و یا غیرمسلمان مرتکب شده باشد میزان مجازات از صد ضربه شلاق می‌رسد به اعدام. این یک نوع نابرابری است. چرا؟ اگر کاری بد است برای همه باید بد باشد. و یا اینکه می‌بینیم در قانون ما لواط جرم است و مجازات آن اعدام، مقدمه لواط هم جرم شناخته می‌شود، یعنی اگر کسی مرتکب این عمل بشود مجازات آن شلاق است. اما در حالیکه اگر فاعل غیرمسلمان باشد و مفعول مسلمان شلاق، برای غیرمسلمان تبدیل می‌شود به اعدام این یک نوع تبعیض است.

و یا در مورد حد «قذف» یعنی تهمت زنا به کسی دادن، تهمت و فحش ناموسی به مسلمان مجازات آن ۸۰ ضربه شلاق است و اگر این حرف را به غیرمسلمان بزنند دادگاه نمی‌تواند بیشتر از ۷۴ ضربه شلاق او را محکوم بکند. یعنی فحش ناموسی به مسلمان مجازات آن بیشتر است تا

غیرمسلمان. و یا اینکه کسی فوت می‌کند مثلاً یک فرد زرتشتی، و اینها همه آبا و اجدادی همه زرتشتی بوده‌اند طبق قانون می‌گوید ارث اینها به‌ا موجب آیین زرتشت باید تقسیم بشود در این لحظه بعد از فوت، یکی از وراثت مسلمان بشود می‌تواند تمام ارث بقیه را ببرد، آیا این درست است؟ در

حالیکه قانون مذهب زرتشت را به رسمیت شناخته و اجازه داده مردم زرتشتی باشند. ما اگر چنین امتیازی برای کسی قائل باشیم، اینها موارد تبعیض در قانون ماست امیدوارم کمیسیون حقوق بشر اسلامی بالاخره یک

عبادی: طبیعتاً خداوند همه ما را یکسان آفریده و انسان‌ها صرف‌نظر از مذهب، جنسیت، جایگاه اجتماعی، ملیت، قومیت و زبان با هم برابرند و حقوق برابر دارند اما متأسفانه می‌بینیم که این اصل در اعلامیه حقوق بشر اسلامی و هم در اعلامیه جهانی حقوق بشر شناخته شده و از همه مهتمتر مبنای شریعت مقدس اسلام است گاهی اوقات در قوانین رعایت نمی‌شود به‌عنوان مثال جرم واحد برحسب اینکه مرتکب آن چه کسی باشد مجازات آن فرق می‌کند، قانون مجازات اسلامی می‌گوید زنای زن بدون شوهر و مرد بدون زن صد ضربه شلاق است اگر دختر و پسری که در قید زوجیت نیستند عمل زشت و منکر مرتکب شوند جرم آن صد ضربه شلاق است. اما اگر مرد

دولت ایران در سال ۱۳۳۷ پذیرفت که شوهر دادن زن بدون رضایت خودش، برده‌فروشی و ممنوع است ولی در قوانین کنونی پدر یا جد پدیری حق دارد فرزندش را پیش از سن بلوغ به عقد ازدواج دیگری در بیاورد.

زمانی در مورد این قوانین صحبت کند و نقض این قوانین را از مجلس بخواهند. زیرا این کمیسیون قدرت زیادی دارد اگر اینها از طرف کمیسیون مطرح بشود. امیدواریم شاهد قوانین بهتری باشیم.

آیا اصل برائت که در قوانین داریم رعایت می‌شود؟

عبادی: متأسفانه این اصل رعایت نمی‌شود، چرا؟ برای اینکه ما گفتیم مجازات قتل قصاص است یعنی: به موجب مادهٔ ۲۲۶ قانون مجازات اسلامی: قتل نفس در صورتی موجب قصاص است که مقتول شرعاً مستحق قصاص نباشد و اگر مستحق قتل باشد قاتل باید استحقاق قتل او را طبق موازین اثبات کند. با این ترتیب کسی می‌تواند مرا بکشد، بعد در زمانی که من نیستم و طبیعتاً قادر به دفاع از خود نیستم بیاید و بگوید که من مهدورالدم هستم و بگوید من برخلاف یکی از اصولی صحبت کردم که خون مرا مباح می‌کند و از مجازات هم فرار بکند آیا این درست است؟ یعنی اوّل مرا کشته‌اند و بعد امکان دفاع هم به من ن داده‌اند این در حقیقت نادیده انگاشتن اصل برائت است و همچنین نادیده انگاشتن حق دفاع در برابر دادگاه بی‌طرف است چون وقتی که من نیستم، حق دفاع از من ساقط می‌شود.

بحران عراق هدف‌های آنها و مسئولیت‌های ما

سیدمحمدصادق حسینی

همه ناظران بر این امر اتفاق نظر دارند که جریان‌های اخیر عراق بسیار پیچیده و هشداردهنده است. در حال حاضر این خطر وجود دارد که وقوع فاجعه‌ای انسانی، ملت عراق را که اینک با انواع محاصره‌های ظالمانه روبه‌رو است، در کام آتش فرو برد و سپس با حجم وسیع مخاطرات ناشی از تشدید بحران، این فاجعه قطعاً مرزهای عراق را پشت‌سر گذارد. اما آنچه مورد اتفاق نظر نیست از تحلیل‌های تفصیلی و عرصه‌ای برای کشف حقیقت یک بحران ساختگی، طولانی و در حال استمرار در روابط بغداد و کمیته بازرسی بین‌المللی آغاز می‌گردد، بویژه آنکه این کمیته بیش از اینکه در خدمت سازمان ملل باشد در خدمت دولت امریکاست.

برای مطالعه مستقل اهداف سررشته‌داران بحران باید ابتدا از تحریف‌های رسانه‌های امریکایی - اسرائیلی از یکسو، و رسانه‌های صدام حسین رئیس‌جمهوری عراق، از سوی دیگر دوری جست. در آن صورت، موارد ذیل به اثبات می‌رسد:

اول: مناقشه کنونی واشنگتن - بغداد، سرکناری رئیس‌جمهوری عراق از اریکه قدرت را نه در اهداف کوتاه‌مدت خود قرار داده است و نه آن را هدف درازمدت خویش ساخته است.

دوم: آنچه در حال حاضر مورد نظر امریکاست نهایتاً فتح عراق با هرگونه نتایجی به نفع هم‌پیمانی امریکایی - اسرائیلی، چه از راه جنگ و چه به‌طور مسالمت‌آمیز است. این هدف، تکمیل زنجیره نظام منطقه‌ای را مدنظر دارد که قرار است جایگزین نظام منطقه‌ای عربی سابق شده، آنکارا، بغداد، امان و تل‌آویو را به هم متصل کرده، بقایای «ممانعت» یا «مقاومت» در منطقه خلیج فارس در برابر صلح امریکایی - اسرائیلی در خاورمیانه را از بین ببرد.

سوم: هدف دیگر، از بین بردن هم‌پیمانی استراتژیک تهران - دمشق بعد از انقلاب اسلامی است. این هدف از طریق تکمیل حلقه محاصره امریکایی - اسرائیلی در

اطراف ایران و منزوی کردن سوریه در گفتگوهای سیاسی دنبال می‌شود. چهارم: در همین حال، هدف دیگری دنبال می‌شود و آن منزول کردن همبستگی عربی نسبی موجود بین دمشق، قاهره و ریاض است. این همبستگی حاصل کنفرانس معروف سران در اسکندریه است.

پنجم: هدف دیگر شدت بخشیدن به بحران عراق،

این مقاله همزمان با «جامعه»، در روزنامه‌های «الشرق الاوسط»، «چاپ لندن» و «القبس» چاپ کویت منتشر می‌شود

عراق برای منطقه با حفظ پزیدنت صدام حسین در قدرت، نشان دادن وی به‌منزله بختکی برگردۀ پایتخت‌های کشورهای شورای همکاری خلیج فارس است، تا بدین‌وسیله همه کلیدهای کنترل منابع انرژی در منطقه را بصورت نهایی، کامل و همه‌جانبه در اختیار بگیرد.

هشتم: هدف اول و آخر این بحران، خواستن این امر از تمامی

مرجع حل‌وفصل مقولات بین‌المللی باشد. تا مبدا روزی این سازمان مصوبات خود را درباره اسرائیل از زیر خاک فراموشی بدر آورد.

براین اساس نحوه برخورد ما با بحران عراق به عنوان امتی زنده، ملی آزاده، کشورهای مستقل و مقامات و دست‌اندرکارانی وطن‌دوست، باید به ترتیب ذیل باشد:

اول: پرده‌افکندن بر همه آنچه

کشورهای منطقه است که به‌طور نهایی دست از مطالبه برپایی یک موجودیت مستقل فلسطینی چه به صورت برپائی یک کشور فلسطین یا تحت هر عنوان دیگری بردارند. شکل مطالبه آنان نیز در این امر مهم نیست.

نهم: با این حساب، هدف کلی این است که کشورها بطور کامل و همه‌جانبه مقوله ژاندارمی مسلط آمریکا را بر توازن جهانی با یک سردمدار بپذیرند.

دهم: بالاخره، می‌بایست شمیر تروریسم آمریکا همچنان بر فراز سر همگان باقی بماند که با خواندن فاتحه بر سازمان ملل متحد در ابعاد نام و نشان و مفهوم و مقررات، آن شمیر آمریکا تنها

اسلامی مورد نظر است. سوم: درک آگاهانه و مسئولانه این امر که فتح عراق چه بصورت مسالمت‌آمیز و چه از طریق جنگ از سوی ایالات‌متحده و اسرائیل به معنای آن است که نوبت بعدی به تهران، دمشق، ریاض، قاهره و سایر پایتخت‌های اسلامی و عربی می‌رسد. اما این بار تنها امنیت مرزهای آنان دچار تهدید نمی‌شود، بلکه امنیت حکومتها و حاکمان و پایتخت‌های آنهاست که در معرض خطر واقع می‌شود.

طرح این مسائل و توجه به آنها به هیچ‌وجه معنای نوعی از همبستگی نشان‌دادن نسبت به دولت رئیس‌جمهوری عراق یا پذیرش سیاست و روش وی در برابر ملتش، کشورهای همسایه‌اش و جامعه بین‌المللی نیست.

لذا، مطلوب است که به ایجاد جایگزین‌ها و ابزارهای مستقل از سیاست‌های مذکور آمریکا پردازیم، تا از طریق آنها ملت عراق، نیروهای موجود و زنده آن با همه طیف‌هایش و دولت کنونی عراق، در درجه اول راه خود را برای کنترل بحران موجود بین خودشان در پیش گیرند؛ سپس بحران خود را با همسایگان خود کنترل و حل کنند و بالاخره به دور از سلطه آمریکا و شمیر تروریسم آن، بحران عراق را با جامعه جهانی حل‌وفصل کنند. جایگزین‌ها و ابزارهای مورد نظر جز از طریق فعال‌تر ساختن نقش سه سازمان منطقه‌ای مذکور در شرح بحران عراق با جامعه جهانی فراهم نمی‌شود.

در اینجا به‌طور مشخص از «سازمان کنفرانس اسلامی» سخن می‌گوییم. انتظار می‌رود که این سازمان با احیای روحیه مسلط بر اجلاس تهران و از طریق تماس‌های وسیع با نیروهای اصلی و مؤثر کنفرانس، تلاش کند که اجتماع کوچکی از سران را در تهران یا در مقر دائمی سازمان کنفرانس اسلامی تشکیل دهد. چنین اجتماعی باید به مصوباتی عملی برسد که براساس آنها کمیته‌های بازرسی ویژه‌ای از سوی کنفرانس اسلامی تشکیل شود. این کمیته‌ها از پایتخت عراق دیدار کرده و به جستجوی سلاح‌های کشتار دسته‌جمعی مورد ادعای واشنگتن می‌پردازد. این بازرسی در کنار کار کمیته سازمان ملل و هماهنگ با آن صورت می‌گیرد، لیکن شرط ضروری آن است که چنین اقداماتی، آخرین اقدامات از نوع خود باشند تا منطقه بتواند پس

از آن به مسائلی مهمتر و جدیتر از آنچه واشنگتن و تل‌آویو در نظر دارند، روی آورد. این اولویتها را آنها به‌رغم خواست همه ما مطرح کرده‌اند. جهان عرب و دنیای اسلام از هفت سال پیش تاکنون در شرایط یک جنگ موهوم و ادعایی به سر می‌برد که جز از طریق کانال‌های سی. ان. ان و رسانه‌های اسرائیلی صدایی از آن نمی‌شنویم. اینها هرگاه روند تسویه تحمیلی قضیه فلسطین را - که خود اجبار دیگری برای ملت‌های منطقه بوده است - دچار بحران می‌بینند، بر طبل این جنگ موهوم می‌کوبند.

افکار عمومی مردم عرب و تمامی مسلمانان از همه رهبران کشورهای عربی و اسلامی، بدون استثنا، این سؤال را دارد که چه چیزی باعث عدم‌قاطعیت تعیین‌کننده آنان نسبت به این قضیه است؛ قضیه‌ای که در حال حاضر شمشیری است بر فراز گردن‌های همه آحاد امت. اکنون امت ما و پیش از همه مردم مظلوم عراق که از چندین جهت محاصره شده است، طعم تلخ بحران و خطری را می‌چشد که نه از آغاز آن خبر دارد، نه از پایان و نه از حقیقت موضوع آن. آنچه مطرح می‌شود، چه‌بسا که تنها ادعای موهومی از سوی تلویزیونها و سایر رسانه‌های امریکایی باشد.

سخن آخری که لازم است افکار عمومی منطقه خود را بدان توجه دهیم آن است که جنگ طراحی‌شده از سوی آمریکا علیه عراق ممکن است شبیه حملاتی باشد که هواپیماهای آمریکا در سال ۱۹۹۱ علیه ملت عراق و نه رژیم آن، انجام دادند.

مفسر نظامی روزنامه امریکایی نیویورک تایمز در تاریخ ۱۹۹۱/۳/۲۸ نوشت: در این حملات ششدهزار و پانصد بمب بر سرزمین عراق افکنده شد که ۷۰ درصد آنها به هدف‌های مورد نظر اصابت نکردند و بر نقاط غیرنظامی فرود آمدند. ۲۳ درصد از آنها در بیراهه‌ها، صحراها و مزارع افتادند و تنها ۷ درصد از بمبها به هدفها و نقاط نظامی یا استراتژیک رژیم عراق اصابت کردند.

آیا در این برهه، جهان اسلام و دنیای عرب به مسئولیت خود در برابر خطر فاجعه‌های انسانی که گردش مردم عراق می‌چرخد، عمل می‌کند، و آیا این را نیز مدنظر دارد که همانگونه که گفته شد پیامدها و ابعاد این فاجعه امنیت همه پایتخت‌های منطقه را بدون استثنا در معرض تهدید قرار می‌دهد؟

اسرائیل در سال پنجاهم اختلافات درونی حالت انفجاری ایجاد کرده است

اسرائیل از هم می‌پاشد

جوانان افراطی یهودی در اسرائیل پرچم فلسطین را آتش می‌زنند - عکس آرشیو

مراسم ویژه و عظیمی که قرار بود برپا شود، لغو شده‌اند.

از نظر غیرمذهبیون بهتر است دولت به فکر پیدا کردن راه‌حلی برای از بین بردن این دودستگیها باشد و مذهبیون افراطی ضرورت کاهش مالیات را فوریتز از برگزاری

مراسم پنجاهمین سالگرد تأسیس دولت اسرائیل می‌دانند.

یکتوتیلی، از اعضای یا نفوذ شورای شهر بیت‌المقدس در سال گذشته نهضتی موسوم به «ملت آزاد» برای مقابله با نفوذ یهودیان افراطی، که یک‌پنجم کرسیهای پارلمانی در اشغال آنهاست، به‌راه انداخت.

اما شم‌توی افراطی، از اعضای حزب قدرتمند افراطیون مذهبی موسوم به «شاس» که از مهاجران آسیای مرکزی است، خود را یک اسرائیلی درجه دوم می‌دانند. وی هفته گذشته دیوان عالی عدالت اسرائیل را به اعمال تبعیض علیه یهودیان غیراروپایی و غیرمذهبی متهم کرد.

سرور اسحاق رابین (نخست‌وزیر اسرائیل) را می‌توان نمادی از خشم افراطیون مذهبی دید که او را به نزدیکی به فلسطینیان و به‌خطر افکندن امنیت اسرائیل متهم می‌کردند. امروزه اعضای این دو جناح یکدیگر را با سنگ هدف قرار می‌دهند.

مراسم پنجاهمین سالگرد تأسیس دولت اسرائیل یک خودفریبی بیشتر نیست. می‌توان گفت که برگزاری

مراسم پنجاهمین سالگرد تأسیس دولت اسرائیل یک خودفریبی بیشتر نیست. می‌توان گفت که برگزاری

مراسم پنجاهمین سالگرد تأسیس دولت اسرائیل یک خودفریبی بیشتر نیست.

که سابقه‌های تضعیف شود. بازی صدام، کشورهای عرب حوزه خلیج فارس را به آمریکا وابسته‌تر کرد، وحدت نیم‌بند عربی را مضمحل ساخت و ساف را از کمک‌های اقتصادی اعراب و اعتبار بین‌المللی پیشین محروم

صدام حسین و راز مظلومیت!

سه‌شنبه ۲۱ بهمن مقاله‌ای با عنوان «صدام حسین، دیکتاتور مظلوم!» از سیاسی‌نویس توانا جناب آقای «زیدآبادی» در این صفحه به چاپ رسید که حاوی لحن جدیدی نسبت به «صدام» در فضای

در نظرسنجی جامعه، ویشکا آسایش بهترین بازیگر زن؛ آژانس شیشه‌ای بهترین فیلمنامه و حاتمی‌کیا بهترین کارگردان شناخته شدند. عکس از: جمشید بایرامی

بر اساس نتایج این نظرسنجی، منتقدان و سینمایی‌نویسان مطبوعات، فیلم «بانوی اردیبهشت»، ساخته رخشان بنی‌اعتماد را به عنوان بهترین فیلم جشنواره شانزدهم انتخاب کردند. با این حال دکتر ملک‌منصور اقصی، فیلم «تولد یک پروانه» ساخته مجتبی راعی را بهترین فیلم دانست. سیامک پورزند، منتقد قدیمی سینما نیز «درخت گلابی» ساخته داریوش مهرجویی را به عنوان بهترین فیلم جشنواره شانزدهم معرفی کرد. محمدعلی سپانلو، شاعر معاصر نیز، از بانوی اردیبهشت به عنوان بهترین فیلم نام برد و پرویز نوری، سینمایی‌نویس باسابقه، از «مردس» ساخته مسعود کیمیایی به عنوان انتخاب اول خود یاد کرد. اما علی شیدفر، منتقد تئاتر، «آژانس شیشه‌ای» را بهترین فیلم جشنواره دانست.

در این نظرسنجی، منتقدان و سینمایی‌نویسان مطبوعات، فیلمنامه «آژانس شیشه‌ای» نوشته ابراهیم حاتمی‌کیا را در مجموع به عنوان بهترین فیلمنامه جشنواره شانزدهم انتخاب کردند. با این حال هم‌اوستا، بازیگر سینما، از فیلمنامه «بانوی اردیبهشت» نوشته رخشان بنی‌اعتماد، به عنوان فیلمنامه منتخب خود نام برد و جواد طوسی، منتقد فیلم، نیز فیلمنامه «جهان‌پهلوان تختی» را به عنوان بهترین فیلمنامه برگزید. از سوی دیگر، زاون قوکاسیان منتقد و نویسنده قدیمی سینما از فیلمنامه «تولد یک پروانه» به عنوان فیلمنامه برگزیده خود یاد کرد.

در این نظرسنجی، منتقدان و سینمایی‌نویسان مطبوعات، فیلم «بانوی اردیبهشت» نوشته رخشان بنی‌اعتماد، به عنوان فیلمنامه منتخب خود نام برد و جواد طوسی، منتقد فیلم، نیز فیلمنامه «جهان‌پهلوان تختی» را به عنوان بهترین فیلمنامه برگزید. از سوی دیگر، زاون قوکاسیان منتقد و نویسنده قدیمی سینما از فیلمنامه «تولد یک پروانه» به عنوان فیلمنامه برگزیده خود یاد کرد.

در این نظرسنجی، برای انتخاب بهترین کارگردانی، ابراهیم حاتمی‌کیا بیشترین رأی را آورد. اما رخشان بنی‌اعتماد و مسعود کیمیایی نیز آرای بسیاری را نصیب خود کردند. با این حال علیرضا وزل‌شمیرانی، از بهروز افخمی کارگردان، «جهان‌پهلوان تختی» به عنوان کارگردان منتخب خود نام برد و سیامک پورزند، «داریوش مهرجویی» را به عنوان بهترین کارگردان انتخاب کرد. جمشید بزرگر، شاعر نرها، مهراڻ‌نر، کارگردان درخت‌جان، را بهترین کارگردان جشنواره دانست.

در بخش بازیگری، بر اساس نظرسنجی روزنامه «جامعه» در بین زنان بازیگر ویشکا آسایش، بیشترین آرا را بدست آورد و فاطمه معتمدآریا و مینو فرشچی در رده‌های بعدی قرار گرفتند. در بین بازیگران مرد نیز، پرویز پرستویی با فاصله‌ای بسیار بیشترین آرا را بدست آورد. با این حال برخی از اهالی مطبوعات از جمله پرویز نوری و محمود آیدن، محمودرضا فروتن، بازیگر فیلم «مردس» را

مشاغل موجود در پلاتوهای کوچک و بزرگ استودیوها را آزمود. سرانجام با فرا رسیدن فرصتی که مدت‌ها از او دریغ شده بود، با فیلم «موج» که در سال ۱۹۳۵ در مکزیک ساخت، به جمع فیلمسازان آمریکایی پیوست و با «چشم‌ها در شب» ۱۹۴۲ که با «قاتلی یا دستکش کودکانه» در همان سال دنبال شد، «هفتمین صلیب» در ۱۹۴۴، «آقای جیم کوچک» ۱۹۴۶ و «برادران من با اسب‌ها حرف می‌زنند»، ۱۹۴۶، جایگاه ثابتی به عنوان کارگردان یافت و با «جستجو» ۱۹۴۸ در میان تماشاگران جدی سینما نیز به شهرت رسید.

فردزینه‌مان با فیلم «مردان»، ۱۹۵۰، مارلون براندو را که ستاره تئاترهای برادوی و نماینده بازیگران «مستدیس» مدرسه آکتورز استودیو بود به سینما آورد و در خلق حماسه بی‌مرگ بازیگری او، نقشی خلاق و پایداری ایفا کرد. «صلوة ظهر» (در ایران ماجرای نیمروز ۱۹۵۲) با شرکت گاری کوپروگریس کلی و فیلم «از اینجا تا ابدیت» ۱۹۵۳ مقام او را به عنوان فیلمساز بین‌المللی و برخوردار از اعتماد بازیگران برجسته، ستارگان و سوپرستارها تثبیت کرد و «داستان راهبه» نیز درباره ارزشهای پایدار اخلاقی و فضایل

عکس ارشیو

راهی برای پرورش درام مورد نظر من هم باز شود. کسی چه می‌داند؟!». راه اما گشوده نشد و چشم‌های این عاشق صادق سینما و فضیلت‌های بشری بر دریای انوار نقره پاش سینما بسته شد.

...زینه‌مان در آخرین فصل سال میلادی ۱۹۹۷ چشم از جهان فرو بست و فرصت حضور دوباره در پشت چشمی دوربین را نیافت.

جوایز جشنواره‌ها...

۱۹۴۸ - نامزد دریافت جایزه اسکار بهترین کارگردان سال برای فیلم جستجو.

۱۹۵۱ - برنده جایزه بهترین فیلم مستند سال، برای فیلم بنی (تهیه کننده).

۱۹۵۲ - نامزد دریافت جایزه اسکار بهترین کارگردان سال، برای صلوة ظهر (ماجرای نیمروز High Noon).

۱۹۵۳ - برنده جایزه بهترین فیلم از اینجا تا ابدیت.

۱۹۵۹ - نامزد دریافت جایزه اسکار بهترین کارگردان سال برای فیلم داستان راهبه.

۱۹۶۰ - نامزد دریافت جایزه بهترین فیلم سال (Sundowners) تهیه کننده

۱۹۶۰ - نامزد دریافت جایزه بهترین فیلمساز سال (Sundowners) کارگردان.

۱۹۶۶ - برنده جایزه اسکار بهترین کارگردان سال - برای مردی برای تمام فصول.

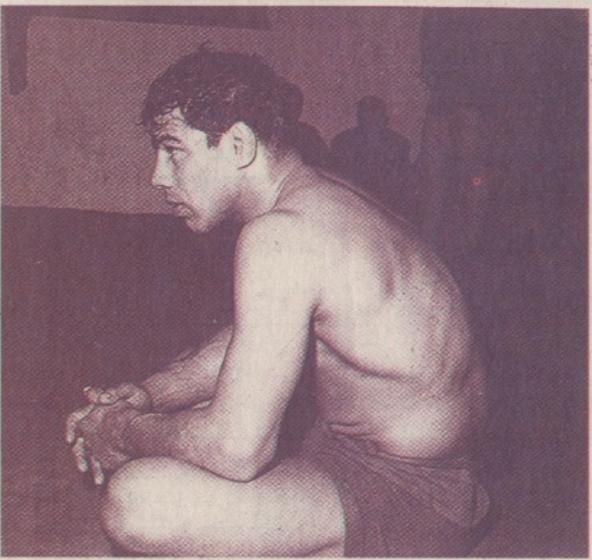
۱۹۶۶ - برنده جایزه بهترین فیلم سال (مردی برای تمام فصول - تهیه کننده).

۱۹۷۷ - نامزد دریافت جایزه اسکار بهترین کارگردان سال، برای فیلم جولیا.

«جهان‌پهلوان تختی» نشانه‌ای از علی حاتمی نداشت

محمدحسین طباطبائی

«حقیقت» بر دوش مردم

عکس از ارشیو شخصی «بابک تختی»

گروه ادب و هنر - شادروان علی حاتمی، پیش از آن که داستان مرگش را کلید بزند، تلاش کرد، فیلمی از زندگی «جهان‌پهلوان تختی» بسازد. اما با وجود سعی بسیار برای به‌پایان رساندن این فیلم، اجل امانش نداد و پروژۀ جهان‌پهلوان، که نگاه‌های بسیاری را به خود معطوف کرده بود، متوقف شد. مرگ رازگونه تختی و پیامدهای سیاسی، اجتماعی آن، سبب شده بود هر کسی از «ظن» خود یار این داستان نیمه‌تمام شود و به همین دلیل بنا مرگ شادروان حاتمی، بازار شایعه‌ها، در جستجوی نام کارگردان ادامه‌دهنده پروژۀ «جهان‌پهلوان» داغ شد. نامه‌های بسیاری به گوش رسید و سرانجام قرعه به نام کارگردانی افتاد که پیش از این نیز مسئولیت به پایان رساندن چند فیلم و سریال نیمه‌تمام را برعهده گرفته بود.

بهروز افخمی کارگردان سریال کوچک جنگلی و فیلم‌های عروس، روز فرشته و روز شیطان، فرد منتخب برای ادامه این فیلم بود. تفاوت‌های بسیار در شیوه اجرایی و

کارگردانی مرحوم حاتمی و افخمی، سبب شده بود، این انتخاب تا حدودی عجیب به نظر برسد و همگان در جشنواره شانزدهم منتظر دیدن نتیجه تلفیق این دو سلیقه متفاوت باشند.

همچنان که از پیش‌بینی‌ها برمی‌آمد، فیلم جهان‌پهلوان با واکنش‌ها و اظهارنظرهای متفاوتی روبه‌رو شد. بسیاری افخمی را متهم به دور شدن از فیلمنامه مرحوم حاتمی و ساخت یک فیلم دیگر کردند، او که در جلسه نشست مطبوعاتی می‌کوشید خود را خونسرد جلوه دهد، در پاسخ به این اتهام گفت:

«فیلم‌نامه‌ای از مرحوم حاتمی برای ساخت «جهان‌پهلوان تختی» موجود نبود. و تنها مدرک موجود، چنان که در فیلم به نظر تماشاگران می‌رسد، فیلمنامه‌ای است که چهارده سال پیش نوشته شد و بر اساس شواهد، حاتمی قصد ساخت فیلم از روی این فیلمنامه را نداشته است. البته این فیلمنامه بدون اجازه آن مرحوم و بازماندگانش در بعضی مطبوعات

کشور چاپ شد» وی همچنین گفت: «شیوه کار مرحوم حاتمی در ساخت فیلم به گونه‌ای بوده است که وی در همان روز فیلمبرداری، فیلمنامه همان روز را در اختیار بازیگران و دست‌اندرکاران قرار می‌داده است. افخمی در دفاع از خود گفت: از سوی بعضی ادعا شده است که من سلیقه مرحوم حاتمی را قبول ندارم اما من این مسئله را به صراحت رد می‌کنم، اصولاً فیلمی توسط مرحوم حاتمی تدوین نشده بود که من قصد رد یا تأیید آن را داشته باشم.»

کارگردان فیلم جهان‌پهلوان تختی ضمن تکذیب به جای ماندن ۵۰ دقیقه فیلم تدوین‌نشده از مرحوم حاتمی، افزود: «این در حد یک ادعاست، در واقع ۵۰ دقیقه

این فیلم، یک کار اشتباه بوده است.»

محمدعلی نجفی، کارگردان سینما، نیز در مورد فیلم «جهان‌پهلوان تختی» نظری مشابه با دکتر اقصی دارد. او می‌گوید: «فیلم، یک فیلم پلیسی است، نه یک کلام کم، نه یک کلام بیش. این که ما بخوایم این فیلم را مبتنی بر فیلمنامه زنده‌یاد حاتمی بدانیم، کاملاً اشتباه است. با این حال فیلم جهان‌پهلوان تختی، یک فیلم بسیار خوش‌ساخت بود و از تکنیک بالایی بهره می‌جست. در ایران هیچ کس نیست که در اصل ماجرای کشتن جهان‌پهلوان تختی تردید کند. این فیلم سعی در القای این نظر دارد، اما متأسفانه، ضعف عمل می‌کند.»

با همه این احوال، تماشاگرانی که برای دیدن فیلم «جهان‌پهلوان تختی» به سالن سینما آمده بودند، پیش از دیدن فیلم «افخمی»، این جمله را بر پرده دیدند: «به روح غلامرضا تختی و علی حاتمی که هر دو در تابوت بر دوش مردم «حقیقت» را یافتند.»

یک فیلم دیگر از «تختی» ساخت. این فیلم زندگی غلامرضا تختی را تمام نکرد. خود فیلم این امکان را می‌دهد. فیلم آقای افخمی یک فیلم پلیسی بود، و آن‌گونه نبود که من می‌خواستم. اگر روند این فیلم به گونه‌ای که از ابتدا قرار بود، ادامه می‌یافت، شاید به حقیقت تختی و زندگی‌اش بسیار نزدیکتر می‌شد. من دلم می‌خواست فیلمی از تختی را ببینیم ولی این فیلمی نبود که زندگی تختی را بگوید.»

دکتر ملک‌منصور اقصی از منتقدان باسابقه سینمای ایران درباره فیلم جهان‌پهلوان تختی می‌گوید:

«به نظر من بهتر است، فیلم افخمی را یک فیلم پلیسی محض بدانیم و آن را با فیلمنامه و هدف زنده‌یاد حاتمی مشابه و هم‌سو بدانیم. افخمی حرف خود را در فیلم زده و آنچه‌چنان بسلاهی برسر «راش»‌های زنده‌یاد علی حاتمی آورده که آنها را تبدیل به نماهایی بی‌ارزش کرده است. قراردادن راش‌های به‌یادماندنی حاتمی، بدون صدا و افکت در لابه‌لای صحنه‌های

فیلم از وی به‌جای مانده بود که پس از تدوین بیش از ۱۲ تا ۲۰ دقیقه از آن فیلم باقی نمی‌ماند.»

افخمی معتقد است؛ فیلم «جهان‌پهلوان تختی»، داستان کارگردانی است که تصمیم می‌گیرد فیلم ناتمام یک کارگردان دیگر را در مورد زندگی تختی ادامه دهد، اما در این راه با مشکلاتی مواجه می‌شود.

بدون شک، نظر بابک تختی، تنها بازمانده جهان‌پهلوان، که خود اکنون مترجم و نویسنده است، می‌تواند نظری قابل تعمق باشد. بابک تختی درباره فیلم «جهان‌پهلوان تختی» افخمی می‌گوید: «خوشحالم از این که می‌شود